

DARBININKAS

XLIX NR. 58 SECOND-CLASS Postage paid at Brooklyn, N. Y. ANTRADIENIS - TUESDAY, RUGSĖJIS - SEPTEMBER 1, 1964 910 WILLOUGHBY AVE., BROOKLYN 21, N. Y. 10 CENTŲ

Anglijos ir Sovietų derybos dėl Baltijos valstybių

PRIEŠ 25 METUS:

Prieš 25 metus Stalinas deklaravo, kad rudenį bus derybos tarp Londono ir Maskvos dėl Baltijos valstybių ir Lenkijos perleidimo Sovietams. Anglai ir prancūzai nesutiko. Tada Stalinas susitarė dėl to paties dalyko su Hitleriu.

DABAR:

Dabar Stalino įpėdinis Chruščiovas vėl atnaujina derybas su Anglija dėl Baltijos valstybių pinigų, o iš tikrųjų tam, kad Anglija pripažintų Stalino-Hitlerio susitarimą.

Apie tai informuoja anglų laikraštis.

Anglijos užsienių reikalų ministras Lordas A. Edenas paskelbė, kad rudenį bus derybos tarp Londono ir Maskvos dėl Baltijos valstybių ir Lenkijos perleidimo Sovietams. Dėl tų derybų sutarė su Gromyko Anglijos ministras Butleris, neseniai lankėsi Maskvoje.

Pretenzijos atsirado 1939 Rusijai prisijungus kai kurias teritorijas, tarp jų Estiją, Latviją ir Lietuvą, rytų Lenkiją ir Besarabiją. Britanija, kaip rašo apie tas pretenzijas informuodamas, Financial Times of London (kurį redakcijai persiuntė skaitytojas M.J.), nėra pripažinusi de jure Baltijos valstybių

Sovietų Sąjungos dalimi, bet tik pripažįsta, kad ji kontroliuoja jas de facto.

Britai reikią pretenzijas dėl Anglijos piliečių investavimo-akcijų, pramoninių instalacijų, nuosavybių minėtose teritorijose. Rusam yra pateikti šeši sąrašai bendros vertės už 11 mil. svarų.

Sovietai reikią pretenzijas dėl Baltijos valstybių turto Londone, kur jis yra blokuotas nuo 1939 aneksijos. Sovietai mano, kad turtas siekia 7 mil. svarų.

Pagrindinis sunkumas — rašo laikraštis — bus tas, kad šio

turto atblokovimas reikėtų Britanijos de jure pripažinimą, jog Baltijos valstybės yra Sovietų Sąjungos dalis. O tai vėstų į jų atstovybių uždarymą Londone, kur atstovybių nariai naudoja si tam tikrom asmeninėm diplomatam skirtom privilegijom.

Jungtinės Valstybės net nepripažįsta Rusijos padėties Baltijos valstybėse de facto — sugretina laikraštis skirtingą Amerikos ir Anglijos vyriausybės nusistatymą — ir duoda pilną pripažinimą diplomatiniam atstovam. Nėra jokio klausimo dabar apie derybas tarp J. Valstybių ir Sovietų Sąjungos dėl Baltijos valstybių dolerių Amerikoje ar Amerikos investacijų jose

Laikraštis informuoja, kad Baltijos valstybių akcijų vertė biržoje pakilo, paskelbus apie derybas su Sovietais.

Tas pats laikraštis kitą dieną vertina, kokia Baltijos diplomatų ateitis, jei bus sutarta, ir kokią darbą jie atlieka šiuo metu

Esą "aš abejoju, ar daug laiko bus skirta dėl atėities Lietuvos charge d'affaires ar Lietuvos bei Estijos nepaprastų pasiuntinių ir įgaliotų ministrų Sąrašuose jie yra asmenys, kurie nefigūruoja tarp diplomatų, bet Jos Didybės vyriausybė jiems suteikia asmeniškai tam tikras diplomatinės privilegijas".

Jei Rusija reikalauš pripažinti de jure jos teises ir Baltijos valstybes prieš prisimant piniginius įsipareigojimus — o tai atrodytų logiška — tai manda-

gumui beliks skurdi ateitis. Jei tai būtų tik emigrantai su C.D. iškabom ir keletu pakvietimų, būtų menka bėda. Bet iš tikrųjų tai šešių asmenų diplomatinis korpas, kuris laiko save dirbančiais asmenim per visus 25 metus. Jų pagrindinis darbas — išdavinėti pasus. Juos pripažįsta veik visos nekomunistinės valstybės, ir Londonas yra vienintelė vieta šioje pusėje Atlanto, kur emigrantai gali juos gauti. Tai išgelbėjo didelį skaičių tremtinių nuo "pilietybės neturėjimo" — apie 100,000 lietuvių Europoje ir Commonwealth ir kiek mažiau estų bei latvių."

Bendroje kelionėje, kuri truks 4 metus?

VIETNAMO KRONIKA: Khanas yra, Khanho nebėra ...

Vietnamo revoliucinė taryba rugpjūčio 27 paskyrė 3 generolus vyriausiam valdžiai dviem mėnesiam: Khanhą, Minhą, Khamą. Ministeriu pirminku paliktas Khanas, tačiau jis paskelbtas sergąs fiziškai ir dar labiau psichiškai ir išsiųstas gydytis. Pareigas perėmė jo buvęs pavaduotojas dr. Nguyen Xuan Oanh, Harvarde mokėjęs ekonomijos mokslų.

Khanas pareiškė korespondentui, kad jis esąs savo artimiausio bendradarbio "išduotas", kad Amerikos atstovybei labiau patikę paremti jo priešinką gen. Minhą, nors anksčiau Amerika buvo prisiekusi rėmsiantį jį, Khanhą, ar jis grįšias, nežinaš, nes nežinaš, ko siekianti Amerika. Davė suprasti, kad jo grįžimas nuo Amerikos priklausąs.

Khanas atėjo į valdžią sausio 30, padaręs nekrūviną revoliuciją prieš gen. Minhą. Minhas buvo atėjęs į valdžią, nuvertęs ir nužudydams pernai lapkričio 1 prezidentą Diemą. Amerika parėmė perversmą prieš Minhą, patarė Khanui leisti į derybas su budistais; po šių derybų ir pasijuto Khanas "išduotas".

Kas toliau? N.Y. Times mano: jei Amerika nori, kad vietnamiečiai kovotų prieš Vietnamo perversmą jų krašte, tai turi arba tiesiogiai įsikišti arba siekti susitarimo derybų keliu.

Valstybės sekr. Rusk padėti vertino: jokių didelių atmainų Vietname neįvykę.

— J. Tautų gen. sekr. susijaudinęs, kad Tshombe ėmėsi samdytis kovotojus, ir ieško būdų, kaip jį sudrausti.

— Gen. Taylor rugp. 31 buvo nuvykęs pas Vietnamo min. pirm. Khanhą. Tvirtino, kad Khanas grįšias į pareigas, kai tik pasveiksias, per keletą dienų.

— Popiežius Paulius VI rugpjūčio 31 paskelbė, kad Jeruzalėje steigis centrą lyginamom teologijos studijom. Vadovaus benediktinai.

— Achesonas rugšėjo 3 grįžta iš Kipro. Jo tarpininkavimas nieko gero nedavė Kipro ginčui išspręsti.

— Makarios rugpjūčio 31 grįžo nuo Nasserio, kuris pažadėjęs paramą nuo agresijos. Suprantama, nuo Turkijos. Pats Makarios paskelbė, kad Kipre turi būti panaikintos anglų bazės.

— Senatė rugpjūčio 31 atnaujintos pastangos priimti medicininę globą vyresniojo amžiaus asmenim.

— Goldwateris rinkimų kovą pradeda nuo šio ketvirtadienio.

— Robert Kennedy esąs tikras rinkimus New Yorko valstybėje laimėsias.

— Konge vyriausybės kairuomenė atsiėmė iš sukilėlių Albertville miestą, kurį sukilėliai laikė nuo birželio mėn. Kovose dalyvavo ir savanoriai samdiniai.

— Kom. Kirią atmetė Sovietų kvietimą dalyvauti komitete komunistinių partijų konferencijai ruošti. Konferencija bus gruodžio 15. Kom. Kirią atsakė, kad tokia konferencija bus priešastis komunizmo didžiam skilimui.

— Floridoje rugpjūčio 29 hurikanas pridarė nuostolių už 200 mil.

— Senatė rugpjūčio 31 atnaujintos pastangos priimti medicininę globą vyresniojo amžiaus asmenim.

— Goldwateris rinkimų kovą pradeda nuo šio ketvirtadienio.

— Robert Kennedy esąs tikras rinkimus New Yorko valstybėje laimėsias.

— Konge vyriausybės kairuomenė atsiėmė iš sukilėlių Albertville miestą, kurį sukilėliai laikė nuo birželio mėn. Kovose dalyvavo ir savanoriai samdiniai.

— Kom. Kirią atmetė Sovietų kvietimą dalyvauti komitete komunistinių partijų konferencijai ruošti. Konferencija bus gruodžio 15. Kom. Kirią atsakė, kad tokia konferencija bus priešastis komunizmo didžiam skilimui.

— Floridoje rugpjūčio 29 hurikanas pridarė nuostolių už 200 mil.

— Senatė rugpjūčio 31 atnaujintos pastangos priimti medicininę globą vyresniojo amžiaus asmenim.

— Goldwateris rinkimų kovą pradeda nuo šio ketvirtadienio.

— Robert Kennedy esąs tikras rinkimus New Yorko valstybėje laimėsias.

— Konge vyriausybės kairuomenė atsiėmė iš sukilėlių Albertville miestą, kurį sukilėliai laikė nuo birželio mėn. Kovose dalyvavo ir savanoriai samdiniai.

— Kom. Kirią atmetė Sovietų kvietimą dalyvauti komitete komunistinių partijų konferencijai ruošti. Konferencija bus gruodžio 15. Kom. Kirią atsakė, kad tokia konferencija bus priešastis komunizmo didžiam skilimui.

— Floridoje rugpjūčio 29 hurikanas pridarė nuostolių už 200 mil.

— Senatė rugpjūčio 31 atnaujintos pastangos priimti medicininę globą vyresniojo amžiaus asmenim.

— Goldwateris rinkimų kovą pradeda nuo šio ketvirtadienio.

— Robert Kennedy esąs tikras rinkimus New Yorko valstybėje laimėsias.

— Konge vyriausybės kairuomenė atsiėmė iš sukilėlių Albertville miestą, kurį sukilėliai laikė nuo birželio mėn. Kovose dalyvavo ir savanoriai samdiniai.

Poetas Brodskis: toks ten teisingumas

Vakaruose gauta papildomai žinių apie Sovietų Sąjungos poeto ir žydo Brodskio teismą, kuriame tariamai už "parazitinių gyvenimo būdą" jis buvo nuteistas 3-5 metams pataisos darbų šiaurėje.

Akcija prieš Brodskį prasidėjo 1962, kada buvo suimti du "anarchistai ir individualistai", kuriuos betardant iškilo Brodskio pavardė. Policija padarė kratą Brodskio bute, paėmė dienaštį, rašytą, kai jis buvo 16 m. amžiaus, paėmė laiškus ir eilėraščius. Jais rėmėsi prokuroras teisme, kaltindamas "priešišku Sovietų Sąjungai, Marksui ir komunizmui".

— Senatė rugpjūčio 31 atnaujintos pastangos priimti medicininę globą vyresniojo amžiaus asmenim.

— Goldwateris rinkimų kovą pradeda nuo šio ketvirtadienio.

— Robert Kennedy esąs tikras rinkimus New Yorko valstybėje laimėsias.

— Konge vyriausybės kairuomenė atsiėmė iš sukilėlių Albertville miestą, kurį sukilėliai laikė nuo birželio mėn. Kovose dalyvavo ir savanoriai samdiniai.

— Kom. Kirią atmetė Sovietų kvietimą dalyvauti komitete komunistinių partijų konferencijai ruošti. Konferencija bus gruodžio 15. Kom. Kirią atsakė, kad tokia konferencija bus priešastis komunizmo didžiam skilimui.

— Floridoje rugpjūčio 29 hurikanas pridarė nuostolių už 200 mil.

— Senatė rugpjūčio 31 atnaujintos pastangos priimti medicininę globą vyresniojo amžiaus asmenim.

— Goldwateris rinkimų kovą pradeda nuo šio ketvirtadienio.

— Robert Kennedy esąs tikras rinkimus New Yorko valstybėje laimėsias.

— Konge vyriausybės kairuomenė atsiėmė iš sukilėlių Albertville miestą, kurį sukilėliai laikė nuo birželio mėn. Kovose dalyvavo ir savanoriai samdiniai.

— Kom. Kirią atmetė Sovietų kvietimą dalyvauti komitete komunistinių partijų konferencijai ruošti. Konferencija bus gruodžio 15. Kom. Kirią atsakė, kad tokia konferencija bus priešastis komunizmo didžiam skilimui.

— Floridoje rugpjūčio 29 hurikanas pridarė nuostolių už 200 mil.

B.K. Balutis, Lietuvos atstovas Londone nuo 1934, seniausias Lietuvos diplomatas — siemiet jam sueis 85 metai amžiaus.

L. B. JOHNSONAS ir H. H. HUMPHREY

Kodėl Johnsonas pasirinko Humphrey ir ką toks pasirinkimas reiškia — spėlioja spauda

Po demokratų konvencijos promisių keliu, išspręsti ir viceprezidento klausimą. Kaip tai jis darė, įdomi Chamberlaino informacija. Esą atmetęs Kennedy ir eilę kitų, Johnsonas sustojo prie grupių, kurių palankumą ir pritarimą jis norėjo turėti. Neteke R. Kennedy, Americans for Democratic Action labiausiai spaudė Johnsoną priimti tada Humphrey. Ta demokratų liberalų organizacija yra stipri šiaurėje ir vidurio vakaruose, bet jos įtaka menkiausiai pietus. Pietų konservatyvieji, kaip tvirtina kolumnistai Evans ir Novak, labiau norėjo McNamaros, sen. Eug. Mc Carthy ar net sen Mansfieldo, bet Mansfieldas pats atsakė ir tuo palengvines Johnsono pasirinkimą. Jis tada pasirinkęs paramą šiauriečių liberalų, prisididamas jų kandidatą.

Johnsonui betgi rūpėjo ne tik liberalų demokratų parama.

— Senatė rugpjūčio 31 atnaujintos pastangos priimti medicininę globą vyresniojo amžiaus asmenim.

— Goldwateris rinkimų kovą pradeda nuo šio ketvirtadienio.

— Robert Kennedy esąs tikras rinkimus New Yorko valstybėje laimėsias.

— Konge vyriausybės kairuomenė atsiėmė iš sukilėlių Albertville miestą, kurį sukilėliai laikė nuo birželio mėn. Kovose dalyvavo ir savanoriai samdiniai.

— Kom. Kirią atmetė Sovietų kvietimą dalyvauti komitete komunistinių partijų konferencijai ruošti. Konferencija bus gruodžio 15. Kom. Kirią atsakė, kad tokia konferencija bus priešastis komunizmo didžiam skilimui.

— Floridoje rugpjūčio 29 hurikanas pridarė nuostolių už 200 mil.

— Senatė rugpjūčio 31 atnaujintos pastangos priimti medicininę globą vyresniojo amžiaus asmenim.

— Goldwateris rinkimų kovą pradeda nuo šio ketvirtadienio.

— Robert Kennedy esąs tikras rinkimus New Yorko valstybėje laimėsias.

— Konge vyriausybės kairuomenė atsiėmė iš sukilėlių Albertville miestą, kurį sukilėliai laikė nuo birželio mėn. Kovose dalyvavo ir savanoriai samdiniai.

— Kom. Kirią atmetė Sovietų kvietimą dalyvauti komitete komunistinių partijų konferencijai ruošti. Konferencija bus gruodžio 15. Kom. Kirią atsakė, kad tokia konferencija bus priešastis komunizmo didžiam skilimui.

— Floridoje rugpjūčio 29 hurikanas pridarė nuostolių už 200 mil.

— Senatė rugpjūčio 31 atnaujintos pastangos priimti medicininę globą vyresniojo amžiaus asmenim.

— Goldwateris rinkimų kovą pradeda nuo šio ketvirtadienio.

— Robert Kennedy esąs tikras rinkimus New Yorko valstybėje laimėsias.

— Konge vyriausybės kairuomenė atsiėmė iš sukilėlių Albertville miestą, kurį sukilėliai laikė nuo birželio mėn. Kovose dalyvavo ir savanoriai samdiniai.

— Kom. Kirią atmetė Sovietų kvietimą dalyvauti komitete komunistinių partijų konferencijai ruošti. Konferencija bus gruodžio 15. Kom. Kirią atsakė, kad tokia konferencija bus priešastis komunizmo didžiam skilimui.

— Floridoje rugpjūčio 29 hurikanas pridarė nuostolių už 200 mil.

— Senatė rugpjūčio 31 atnaujintos pastangos priimti medicininę globą vyresniojo amžiaus asmenim.

— Goldwateris rinkimų kovą pradeda nuo šio ketvirtadienio.

— Robert Kennedy esąs tikras rinkimus New Yorko valstybėje laimėsias.

— Konge vyriausybės kairuomenė atsiėmė iš sukilėlių Albertville miestą, kurį sukilėliai laikė nuo birželio mėn. Kovose dalyvavo ir savanoriai samdiniai.

Sen. Keatingo padėtis gerėja

Mrs. C. Boothe Luce atsakė būti kandidatė į New Yorko senatorius. Taip palengvino senat. Keatingo padėtį. Spėjama, ji būtų atitraukusi apie 200,000-500,000 balsų. R. Kennedy padėtis sunkėja, kada kongres-

Strattonas nuo savo kandidatūros neatsisako ir žada laimėsias prieš Kennedy. Lig šiol rėmė demokratų, darbo unijos šiuo kartu suskilo: vieni už Kennedy, kiti už Keatingą.

Katras K laimės: Keatingas ar Kennedy?

Prašo tirti, kas yra už riaušių

Philadelphijoje rugpjūčio 28 vakarą kilo negrų riaušės su įprastiniais langų daužymais ir plėšimais. Sužeistų 341, tarp jų 66 policininkai; nuostolių už milijoną.

Tai jau 7 miestas su riaušėmis nuo liepos mėn. Philadelphiaje negrų yra apie 550,000 arba 27 proc. visų gyven-tojų. Tačiau negrų vadas Roy

Wilkins rugpjūčio 30 kreipėsi į teisingumo departamentą, prašydamas ištirti riaušės, nes ky-la įtarimas, kad visos tos riaušės yra suplanuotos ir vykdomos apmokamų agentų. Visuose miestuose riaušės prasideda ir vykdomos tokiu pat būdu. Wilkins pareiškimu, jos tarnauja ne "pilietybių teisių įstatymui" vykdyti, bet jam sukliudyti.

Kartunisto akim: kandidato į viceprezidento parinkimas.

Visi nustebo: bolševikai susitarė su fašistais

Stalino ir Hitlerio sąmokslas (3)

Sovietų Rusijos ir Vokietijos sutartis, pasirašyta 1939 rugpjūčio 23 Maskvoje, sukėlė bombos sprogdimo įspūdį. Visam pasauly nutrauktos radijo programos ir pranešta "mūsų amžiaus didžiausia staigmena": **bolševikai susitarė su fašistais.** Fašistinė Italija ir nacinė Vokietija buvo jau anksčiau susitarusios; dabar dar prisidėjo bolševikinė Rusija. Susidarė bendras judasis, rudasis ir raudonasis 'socialistinis frontas'. Tačiau tas mazgas buvo netvirtas: vos truktelėjus, tuo jau galėjo atsileisti.

Stalinas ir Hitleris susitarė ne dėl bendro gero, bet dėl klastos, tykodami vienas antrą prigrįbti. Hitleriui rūpėjo užsitikrinti Sov. Rusijos neutralumą karo atveju. Pasitikėdamas savo jėga ir žaibiniu karu, jis tikėjo, kad Sovietų Rusija nedrįs sutarties laužyti, o paskui jau bus kitokia kalba. Stalinas turėjo savo kėslus: atgauti Rusijai Baltijos pamarį, kurį buvo praradęs pirmam pasauliniam kare, ir pro Balka-

nus prasiveržti į Viduržemio jūrą. Gerai žinodamas, kad Hitlerio pradėtas karas įvėls į konfliktą su Anglija ir Prancūzija, Stalinas tikėjosi būti 'trečiuoju besidžiaugiančiu'. Tas klausimas Kremliuje rimtai apsvaistytas.

—

M.A. Burmistenko atpasakoja savo pokalbius su Nikita Chruščiovu, kuris 1939 metais dar buvo Ukrainos kompartijos generalinis sekretorius. "Mudu vykome į Maskvą (1939 liepos pradžioje), kur buvo šaukiamas posėdis aptarti santykiams su nacine Vokietija... Pakeliui mane Chruščiovas informavo, kad susipratimas su Vokietija galimas... Mes turime siekti, kad vokiečiai sutiktų leisti užimti 'Kressus' (Lenkijos rytines sritis Ukrainoje ir Gudijoje), Besarabiją ir Bukoviną... Tokios istorinės progos gali daugiau nepasitaikyti". Toliau Burmistenko liudija, kad posėdyje būvę pranešta, jog Ribbentropas siūlėsi tuojau atvykti. Molotovas siūlė nesukubėti, tartis su prancūzais bei anglais ir spausiti vokiečius, kad galima būtų daugiau išsiderėti. Stalinas vertė skubėti, kad Anglija nesusitartų su Vokietija.

Kolonizuotoje Lietuvoje

Ką duoda teatras ir kaip prima žiūrovas

V. Laurušas, kompozitorius ir operos, baletų teatro direktorius, Tiesoje rugpjūčio 23 pasakoja apie teatro ir žiūrovo santykius: "Malonu, kada kelių mėnesių įtempto kūrybinio darbo rezultatas susilaukia didelio teatrinės visuomenės susidomėjimo. Eini į teatrą, ir tave pasitinka: "Gal turi atliekamą bilietą?" Malonu spektaklio atlikėjams, kada, pakilus uždangai, į juos susminga įdėmus pilnutėlis salės žiūrovų žvilgsnis, o paskutinį kartą nusileidus uždangai, žiūrovai dar ilgai nesiakirto karštais plojimais bei pasitenkinimo šūksmais palydi kiekvieną spektaklio atlikėją. Tą vakarą solistai, choras, baletas, orkestras atidavė viską, kad įžiebtų pasitenkinimo ir susižavėjimo ugnelę, kuri neišblėsta ne tik kelyje nuo teatro iki namų, bet dar rusena ir rytojaus dieną, primindama spektaklio metu išgyventus išpuščius.

"Deja, tenka pripažinti, kad tokių spektaklių teatre dar būneda nežinai. Ir apmaudas ima tada, kai spektaklis praeina su kūrybine ugnelę, o žiūrovų būna maža. Tada susimąstai, galvoji, kur slypi priežastys". Autorius atsakymo neduoda, tačiau skaitytojas gali pats atsakymą susirasti iš tos programos, kurią V. Laurušas žada

"Antrą kartą su Chruščiovu keliavau į Maskvą 1939 rugpjūčio mėn." — liudija Burmistenko. "Sutartis su Ribbentropu buvo pasirašyta. Stalinas sukvietė kompartijos centro komiteto posėdį sutarčiai patvirtinti".

Iš kitų liudininkų dabar jau žinoma, kad Kremliuje būta didelio susirūpinimo, o visoje Rusijoje — nustebo. Maršalas Vorosilovas netikėjo, kad Hitleris savo žodį laikytų. Tačiau Stalinas griežtai laikėsi savo nuomonės: Sovietų Rusija liks į karą neįvelta, kol vokiečiai generolai nukraujuos...

—

Rusijos liaudžiai informuoti buvo įsteigti biurai, kurie aiškino: "Stalinas žino, ką daro, ir kodėl tai daro". Nutraukta priešvokiška propaganda. Bolševikų laikraščiai gyrė vokiečių kultūrinę pažangą. Rusų istorikas Tarle, kuris praityje nerado vokiečiam gero žodžio, tevdindamas juos 'svetimų žemių grobikais ir mirtiniais rusų tautos priešais', pasikeitė per vieną naktį. Jis dabar rašė, kad "Vokietija visada turėjo rusam teigiamos įtakos". Didysis Teatras Maskvoje (Bolšoj Teatr) pirmą kartą į savo programą įtraukė vokiečių kompozitorių Wagnerį, kurio muziką Hitleris labiausiai mėgė. Taip prasidėjo Stalino ir Hitlerio "sutartinė"...

Molotovas 1939 rugpjūčio 31 Aukščiausiajam Soviete (bolševikų tariamam 'parlamente') gyrė sutartį su Hitleriu: "Tai didžiausios istorinės reikšmės faktas. Nuo šiol Sovietų Sąjunga ir Vokietija daugiau nebėra priešai... Abi tautos nebėros priešais... Joms reikia taikių santykių. Nepuolimo sutartis daro galą priešiškumui. Čia ideologiniai skirtumai negali būti kliūtimi. Tikrai Sovietų Rusijos ir Vokietijos priešai yra suinteresuoti kurstyti tarp mūsų nesantaiką. Mes gi siekiame abiejų tautų draugiškumo. Sutartis tarnauja taikai".

duoti Lietuvos 25 metų paver-gimo sukakčiai. Jis rašo:

"Artėja Tarybų Lietuvos 25-osios metinės, kurių paminėjimui teatras skiria ateinančią sezoną. Geriausia teatro dovana šiam jubiliejui — nacionalinių sceninių veikalų pastatymas. Ruošiamės dar šių metų pabaigoje pastatyti S. Račiūno (tur būt A. Račiūno? D.) operą "Saulės miestas" (pagal J. Mackonio libretą). Šioje operoje vaizduojama vieno žymiausių XVII a. lietuvių ateisto K. Lyščinskio tragedija... Jaunas kompozitorius A. Rekašius savo baletą skiria amerikiečių negrų kovai dėl lygybės. Teatras

(nukelta į 3 psl.)

LIETUVOS BYLOS GYNĖJAS

Radijo ir televizijos komentatorius Jackson, nuolat keliąs ir ginąs Lietuvos bylą savo programose.

Lietuvos vardas minimas ir linksniuojamas beveik kiekvienoje Donald L. Jackson radijo ir televizijos programoje, kuri iš Los Angeles perduodama Kalifornijai ir kitom aplinkinėm valstybėm. Anot Jacksono, JV turinčios aiškiai pasakyti Pabaltijo kraštų laisvinimo reikalą ir padėti Lietuvai, Latvijai ir Estijai bei kitiems pavergtiem kraštams nusikratyti Kremliaus jungo.

Donald L. Jackson buvo 14 metų JAV kongresmanu (1946-1960); 1960 metais nebekandidavo ir perėjo dirbti į radiją ir televiziją kaip politinis komentatorius. Būdamas kongre-

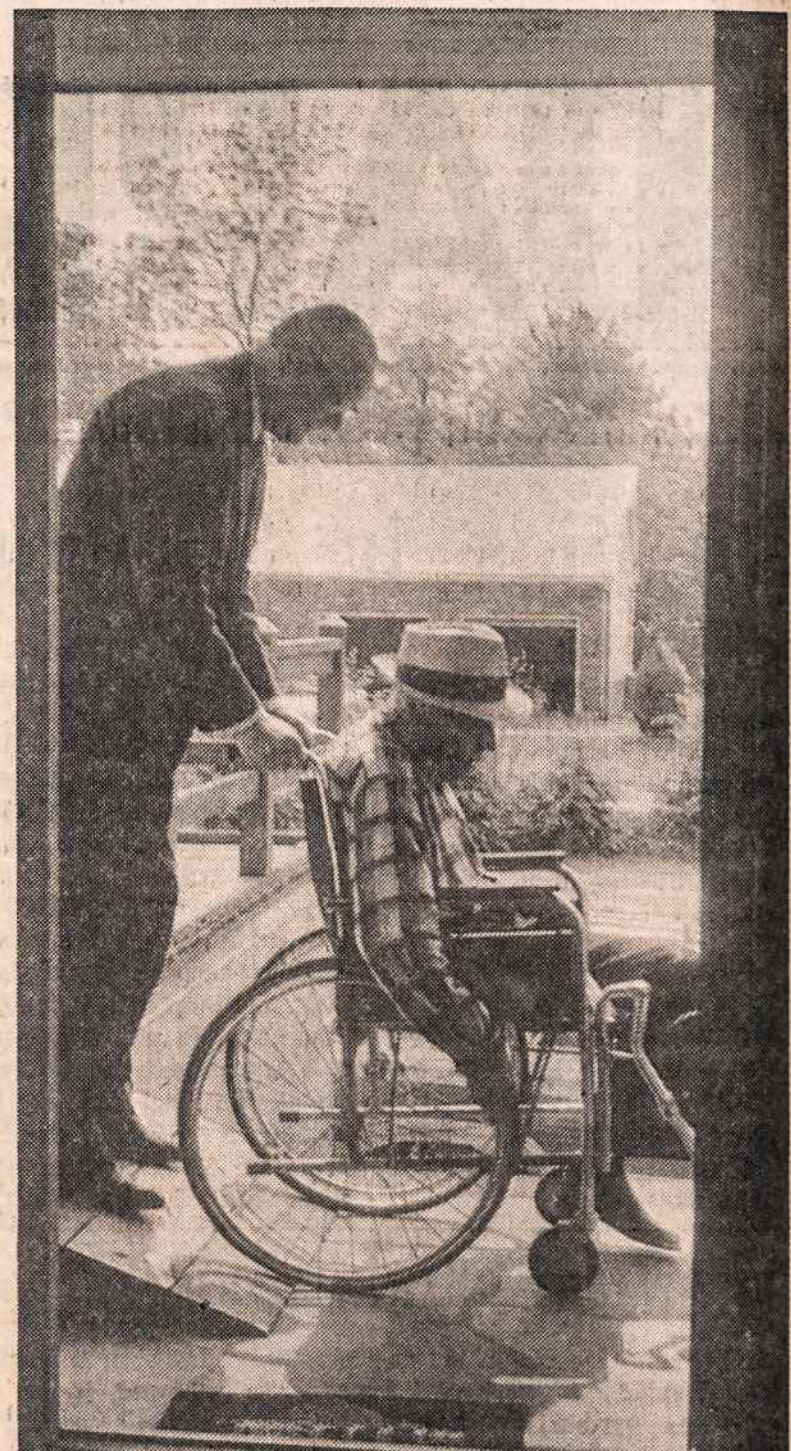
Kitą dieną, rugsėjo 1, Hitleris savo kalboje Reichstage gyrė Molotovo žodžius, po kuriais jis pasirašas... "Tai didelis ir galutinis posūkis ateičiai... Mes nusprendėm vienas prieš antrą nesigriebti jėkios prievartos... Tikrai Vakarų valstybės norėtų mus supiudyti, bet tai joms nepasiseks. Nepasiseks Vokietijos ir Rusijos įvelti į tarpusavio karą, kuriame jos abi nukenčia, kaip praėjusiame pasauliniame kare. Tai daugiau ne-bepasikartos!"

Gi tuo metu, kai Hitleris taip kalbėjo, vokiečių kariuomenė jau buvo peržengusi Lenkijos sieną... Karas pradėtas 1939 rugsėjo 1 d. 4:45 val. ryte vidurio Europos laiku. Molotovo ir Hitlerio kalbos apie taiką prieštaravo jų pačių žodžiams. Niekas jiems netikėjo.

Sovietų Rusijos pasiuntinys Londone Ivanas Maiskis rugsėjo 3 prasiarė vienam Anglijos diplomatui: "Prašau netikėti viešam, ką skaitote vokiečių spaudoje apie mūsų sutartį. Mes esame dabar neutralūs. Mūsų ateities veiksmai priklausys ne nuo jausmų, bet nuo valstybės interesų".

Sovietų Rusijos pirmasis siekinys, pasiremiant Hitlerio parama, buvo pasidalyti Lenkiją ir užimti Pabaltijo valstybes. Stalinas atidžiai sekė vokiečių ir lenkų karo veiksmus.

(Bus daugiau)

Prof. J. Puzinas aplanko New Yorko aplinkėje vasario 16 signatarą prof. Steponą Kairį. Nuotr. V. Maželis.

BALSUS REGISTRUOTI AR DAINAVĄ STATYTI?

Drauge rugpjūčio 22 "Aka-deminėse prošvaistėse" Jonas Boguta atsiliepė apie "idealizmą ir mūsų jaunąją kartą". Atkreipiame dėmesį į jo mintis dėl to, kad tai ir yra jaunosios kartos balsas.

Autorius pasisako griežtai už visuomeninio idealizmo reikalą. Teigia, kad jo esą permaža jaunųjų kartoj. Nurodo pavyzdžius: "Kodėl Lietuvių Studentų Sąjungos suvažiavimai negali apsieiti be prašmatnių šokių ir beprasmiu baliavojimu. Esame apskaičiavę, kad pinigai, išmesti per vieną tokį vakarą, galėtų būti sunaudoti bent dviem Lituanus žurnalo numeriams išleisti". Teigia, kad čia baigusieji gerai uždirba; galėtų pinigais paremti visuomeninius darbus. Atmeta kaip pasaką jų pasiteisinimą, kad pirma reikia jiem įsikurti. Amerikiečių jaunimas rodo daugiau pasiaukojimo, ir daugiau gabumų.

Tai viena pusė, apie kurią kalba autorius — visuomeninio intereso nebuvimas ir nenoras aukotis. Kita pusė — kam aukotis, kokiais visuomeniniais reikalais sielotis. Vėl kalba pavyzdžiu: "Prieš kelis metus Amerikoje įsteigėte vadimasis Peace Corps, susilaukdamas gražaus atgarsio jaunose kartose. Taip pat rasiniais klausimais yra stipriai ir konstruktyviai akad. jaunimo sprendžiamas,

SPAUDA

nors tai reikštų net gyvybės paaukojimą. Kaip mes į tai reaguojame? Reikia pripažinti, kad keli yra iš mūsų, kurie įstojo į Peace Corps. Bet nemanau, kad mes sutikome šią mintį su tokiu entuziazmu ir skaičiais, kaip vietinis amerikiečių jaunimas. Nebuvo nei diskusijų nei platesnės reakcijos spaudoje. Taipgi rasinius klausimus mes visai ignoruojame. Kas iš mūsų norėtų praleisti vasarą Pietuose, prisidedant prie balsų registravimo?"

Šalia Peace Corps ir rasinio klausimo mums atrodo, kad yra ir daugiau sričių, kuriose reikalingas visuomeninis pasiaukojimas. Šalia Peace Corps yra misijos, kuriose veikimo sąlygos yra nepalyginti sunkesnės, o betgi žinia, kad yra lietuvių, išvykusių į Afriką, Aziją, lotynų Ameriką ten mokyti, gydyti. Tik reklama apie juos mažesnė.

Yra lietuvių, nuėjusių į lietuviškas vienuolijas, kurių veikla lietuviškajam reikalui buvo nurodyta pereitą kartą spaudos apžvalgoje ištraukose iš T. Ziburių. Jų veikla ne mažesnės visuomeninės vertės kaip Peace Corps.

Atrodo, kad Bogutos sugestija "jaunimui susimesti kokį savaitgalį ir padėti baigti statyti "Dainavą" yra prasmingesnis lietuvių jaunimui darbas negu vykti į Pietus balsų registruoti. Pasiukojimo dvasia gali būti bendra visam Amerikoje augančiam jaunimui, bet jos pasireiškimo sritis gali būti individualizuota ir joku būdu ne suuniformuota, kaip tai vyksta Sovietuose (pvz. gabenant jaunimą į plėšinius).

Atrodo taip pat ir visuomeninis dėmesys gali būti nukreiptas nebūtinai į tuos pačius klausimus; lietuvių jaunimas Ame-

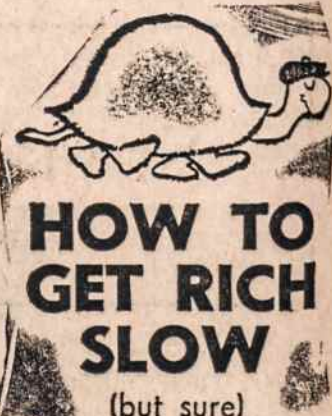
— Amerikos advokatų sąjunga paskelbė įspėjimą, kad "taikinga koegzistencija" yra sovietinė apgaulė dominavimo siekimam pridenanti.

— Aklas vokiečių, 39 metų, su 4 draugais per porą dienų užkopė aukščiausią Europos kalną Montblaną — 15,782 pėdos.

rikoje visuomeninio dėmesio centre gali turėti ir kitokių ne menkesnės svarbos problemų nei suminėtas rasinis klausimas (kuris iš esmės yra ne rasinis, o kultūrinis — socialinis).

Amerikoje gyveną žydai savo kongrese ir rezoliucijose, svarstydami žydų persekiojimą Sovietuose, gali būti pavyzdžiu ir kitokių grupių jaunimui. Sveika, kad autorius kreipiasi į savo kartą dėl visuomeninio idealizmo klausdamas: "Kokius mums reikia — tai naujos visuomenininkų kartos".

Kai jaunimas to pageidauja, tai jaunimas ją ir sukurs.

HOW TO GET RICH SLOW
(but sure)

Every dollar you invest in Series B Savings Bonds grows 3 1/2% bigger in 7 years and nine months. You can count on it.

It's not as exciting as drilling a wildcat oil well, or diving for sunken gold. But it's mighty reliable. Especially when you use the Payroll Savings Plan to help you make sure you buy Bonds regularly.

This famous plan takes the back-sliding out of saving money by making it automatic. You just tell your employer you want him to set aside a small amount from your check each payday.

(\$4.33 a week will add up to twelve \$25 Bonds a year. But you can have more or less deducted as you choose.)

Then you forget all about it. Savings come easily and almost painlessly. You never see the small amount that's deducted so you hardly miss it. There's a unique satisfaction in saving money this way, too. Every time you slip another Bond into your pocket, you know you're helping your country as well as yourself. Uncle Sam uses the money to help America resist the forces that threaten our freedoms.

Another thing about getting rich slow with U. S. Savings Bonds is that almost anybody can do it. So why not sign up for Payroll Savings before next payday?

Keep freedom in your future with U.S. SAVINGS BONDS

The U. S. Government does not pay for this advertisement. The Treasury Department thanks The Advertising Council and this publication for their patriotic support.

Sen. Gordon Allott

PRALAUŽKIME GELEŽINĘ UŽDANGĄ

Senatorius Allott (R.-Colo.) reikalauja JAV kelti Lietuvos bylą Jungtinėse Tautose

Los Angeles, Calif. — "Pralaužkime geležinę uždangą ir atitaisykime Lietuvai, Latvijai ir Estijai padarytą skriaudą prieš 24 metus", — kalbėjo senatorius Gordon Allott (R.-Colo.), įnešdamas neseniai naują rezoliuciją (S. Con. Res. 95) Pabaltijo kraštų laisvinimo reikalui. Anot senatoriaus Allott, Lietuvos ir kitų Pabaltijo valstybių byla turinti būti keltina Jungtinėse Tautose nieko nelaukiant.

Tai 69 rezoliucija. Ją išrūpino A.C. Pocius iš Pueblo Colorado, trečios kartos lietuvis. Jis neseniai išgavo rezoliuciją ir iš savo kongresmano J.E. Chenoweth (R.-Colo.). Kaip visi žinome, Colorado nėra daug lietuvių. Tad prisiminkime senatorių Allott padėkos laiškų čiais iš visų krašto kampų, adresuodami: The Honorable Gordon Allott, Senate Office Building, Washington 25, D.C.

Rezoliucijų pravedimo reikalui vis dar tebesipriešina ir krašto administracija ir Valstybės departamentas. Vienas iš būdų pajudinti rezoliucijų reikalą yra per JAV senatą. Kiekvienas senatorius turi teisę bet kurį įstatymo projektą ar rezoliuciją prijungti kaip priedą (amendment arba rider) prie kito jau svarstomo įstatymo projekto. Administracija, norėdama praveisti tam tikrą įstatymo projektą, tuo atveju praleidžia kartais ir kita, jai nemorima.

Visi lietuviai kviečiami rašyti tuo reikalu po laiškutį savo valstybės senatoriui ar senato-

riams, jei jis ar jie yra įnešę rezoliucijas. Štai, rezoliucijų autoriai senate: Thomas H. Kuchel (R.-Calif.), Hugh Scott (R. Pa.), Thomas J. McIntyre (D.-N.H.), Jack Miller (R.-Iowa), Bourke B. Hickenlooper (R. Iowa), Harrison A. Williams, Jr. (D.-N.J.), Kenneth B. Keating (R.-N.Y.), Roman L. Hruska (R.-Nebr.), Frank J. Lausche (D. Ohio), Everett M. Dirksen (R. Ill.), Hiram L. Fong (R.-Hawaii), Abraham A. Ribicoff (D.-Conn.), Barry Goldwater (R.-Ariz.) ir Gordon Allott (R.-Colo.).

Laiškutis rezoliucijos autoriui gali būti maždaug šio turinio:

The Honorable (senatoriaus vardas ir pavardė)
Senate Office Building
Washington 25, D.C.
My dear Senator:

I want your Senate Concurrent Resolution, introduced in this Congress, concerning the Baltic States, to be adopted during this session. Please offer it as an amendment to one of the bills being now considered in the Senate. It seems to me that this is one and only way under the present circumstances to get the passage by the Congress of this cry-for-liberty legislation. Please do that. Thank you.

Sincerely,
(Parašas)
(Pavardė ir adresas)

Jei nėra nė vieno iš jūsų valstybės senatorių, kuris būtų įnešęs rezoliuciją, tai tuo atveju parašyk laiškutį senatoriui (rezoliucijos autoriui) iš artimiausios kaimyninės valstybės.

IT.

Donald L. Jackson

DARBININKAS 910 WILLOUGHBY AVE. BROOKLYN 21, N. Y.

Editorial Office GL 5-7281 • Business Office GL 2-2923

THE WORKER (Title Copyright) By FRANCISCAN FATHERS
Eina nuo 1915 metų, 1951 sujungė AMERIKA, LDS
ORGANĄ DARBININKĄ ir LIETUVIŲ ŽINIĄS

Second-class postage paid at Brooklyn Post Office
Published semi-weekly except holiday weeks and July and First week in August when published weekly.

Prenumeratos kaina \$7.00 — Subscription per year \$7.00
Laikraštį taria REDAKCINĖ KOMISIJA. Vyr. red. S. SUZIEDĖLIS
Straipsnius ir korespondencijas redakcija taisy savo nuožūra. Nenaudoti straipsniai saugomi ir grąžinami autoriams prašant. Pavardė pasirašyti straipsniai nebū. final išreiškia redakcijos nuomonę. Už skelbimų turinį ir kalbą redakcija neatsako.

Kiek katalikų mokyklos sutaupo kraštui pinigų?

Katalikų mokyklų finansiniai vargai

Žmonės ant svetimo pavardžio

Žmonės kartais sako: 'ikalbė-jo sveikam ligą'. Psichologai tai vadina sugestija; lietuviškai — įtaiga. Žmogus įtaigojamas arba įkalbamas daryti tai, ko jis šiaip jau nebūtų daręs. Jei tuo būdu lenkiamas į gera, apie ilgą nekalbama. Liga vadinama tuo atveju, kai daroma tai, ko nereikėtų daryti arba kas mum nenaudinga. Sakysime, parduodamas įkalba pirkti daiktą, kurio mums tuo tarpu nereikia, per brangus arba menkos vertės. Mums tai nenaudinga, bet gali būti labai naudinga parduodėjui.

Įtaiga geriausiai nusiseka tada, kai prie žmonių prieinama iš vadinamos 'silpnos pusės'. Pavyzdžiui, pagyrų puodą gūriant, garbės trokštantį gerbiant. Bet nereikia nė tokių ydų įsekti. Yra gyvenime žmonių nepatenkintų, nuskriaustų, nelaimingų; yra trokštančių teisybės, laisvės, gerovės. Kiekvienam tokiu atveju prabilus žmogų pagal jo nusiteikimą, būdą, geismą, siekimus, galima pasiekti, kad darytų ne tai, kas jiems patiems išeitų į gerą, bet kas kitiems naudinga. Tokiu būdu kai kurie žmonės vedžiojami tartum ant pavardžio.

Politikoje gana dažnai šis metodas vartojamas, ypač rinkimų metu. Partijos žino ir nusiklauso, ko žmonės nori ir ko nenori. Stengiasi ne tik prisitaikyti, bet ir pataikauti, žadėdamos 'kalnus gėrybių'. Po rinkimų dažnai pasirodo, kad niekas nepagereja. Bet partija jau būna laimėjusi, nes žmonės tikėjosi atmainos.

Amerikiečių laikraščiai nurodo, kad Eisenhoweris savo metu nebūtų laimėjęs, jei nebūtų žadėjęs baigti Korejos karo. Karas baigtas paliaubom, kurios JAV neatnešė nei laimėjimo nei tikros ramybės. To paties

Mokslu metam vėl prasidedant, katalikų privatinės mokyklos atsistoja prieš sunkius rūpesčius. Dar praėjusį rudenį tie rūpesčiai buvo svarstomi bendroje ir specialioje katalikų spaudoje. Pavyzdžiui, labai išsamų straipsnį "Look" žurnale buvo parašęs vienas iš jo redaktorių — Jack Star. Eilė straipsnių pasirodė katalikų diecezinuose savaitraščiuose ir biuleteniuose. Čia pateikiame kai kuriuos duomenis ir nuomones, kad paaiškėtų, kokie tie rūpesčiai yra.

Kiek mokyklų ir mokinių
Statistika rodo, kad JAV katalikų pradžios mokyklose 1940 tebuvo 2,396,000 mok., o 1963 metais — 5,493,502; vadinasi, paaugo 129 procentais. Tačiau tai tik pusė mokyklinio amžiaus katalikų vaikų iš 11 milijonų. Viešose mokyklose per tą laiką mokinių padidėjo tik 53 procentais (iš 25,4 mil. iki 38,3 mil.). Seniau katalikus tėvus reikėjo raginti, kad savo vaikus siųstų į privatinės katalikų mokyklas; dabar prašo, bet ne visus galima priimti. Stinga patalpų. Klasės yra perpildytos. Kartais jose mokosi nuo 70 iki 90 vaikų, kai ir 50 yra virš normos vienoje klasėje.

Mokyklų skaičius taip pat paaugo, bet ne proporcingai mokinių skaičiui bei gyventojų prieaugliui. Katalikų pradžios mokyklų 1950 metais buvo 8589, pernai — 10,633; aukštesniųjų (high school) padidėjo nuo 2189 iki 2502. Didesnis dėmesys vis dar skiriamas pradžios mokykloms.

Mokymojo ir jų atlyginimas
JAV katalikų parapišose mokyklose jau koks 100 metų, kaip dirba seserys vienuolės. Didėjant mokinių skaičiui, seserų mokytojų nepakanka; imami pasauliečiai, kurių vis didėja. Pav., 1950 metais katalikų mokyklose mokė 85,000 vienuolių ir tik 9370 pasauliečių arba 10 procentų. Pernai vienuolių mokytojų buvo 110,000, pasauliečių — 48,852; vadinasi, jau netoli pusės. Spėjama, kad apie 1970 metus pasauliečių bus dvigubai negu vienuolių.

Be čia yra viena sunki problema. Seserys tenkinasi parapišos pašalpa. Vienos sesers išlaikymas vidutiniškai atsieina nuo 600 iki 1200 dol. metam. Pasauliečiai mokytojai kat. mokyklose gauna apie 3500 dol., o viešose — per 5000 dol. metam. Be to, reta kuri kat. mokykla turi pensijų planą, negali periodiškai kelti atlyginimo. Todėl nevisi kat. mokyklų mokytojai turi akademinis laipsnius. Seserys stengiasi juos į-

sigyti atostogų metų. Bet tada jos negauna tinkamai pailsėti; antra, stinga lėšų seserim mokyti, trūksta ir pačių seserų.

Katalikų mokyklos per metus kraštui sutaupo apie 3 milijonus dolerių. Tai milžiniška suma. Tačiau kat. mokyklom federalinė parama tebestatoma po klauštukų?...

Mokslu lygis
Katalikų mokyklos veikia šalia viešųjų, kurios daug geriau aprūpinamos ir turi dažnai geresnes patalpas bei mokslu priemones. (Aukštųjų mokyklų — kolegijų ir universitetų — čia nelyginame). Nors yra labai moderniškų kat. mokyklų ir statoma vis naujų, bet apskritai pergrūstos klasės, stoka lėšų ir kvalifikuotų mokytojų atsiliepia mokslu lygiui. Tai maža patys katalikai. Kun. Teodoras M. Hesburghas, Notre Dame kat. universiteto rektorius, pastebi: "Mes, katalikai, nepriivalome imtis mokslu darbo, jei neįsteigiamė atlikti labai gerai. Negali būti jokio pateisinimo, jei temckoma vidutiniškai".

Kiti nurodo, kad svarbu ne vien mokslu, bet ir religinis bei moralinis auklėjimas. Kaip tik dėl to, net ir nekatalikai tėvai savo vaikus siunčia į katalikų mokyklas, o vakarais ar šeštadieniais religijos mokomi parapišose mokyklose. Tie mokiniai yra nedrausmingi, blogų įpročių, abejingi tikėjimui.

Kokias mokyklas išlaikyti?
Sunkėjant finansinei kat. mokyklų padėčiai, svarstomas klausimas, kas daryti. Bostono diecezijos savaitraštyje (The Pilot) prel. George W. Casey pasisakė už viduriniąsias mokyklas. Jo nuomone, tėvai tesirūpina vaikų religiniu auklėjimu, kol lanko pradžios mokyklą — viešąją. Katalikam dabar svarbiau lėšas ir dėmesį teikti į viduriniąsias ir aukštesnias mokyklas, nes iš jų pagaliau išeiina subrendę žmonės.

Kiti, priešingai, labiau vertina pradinį mokslu, kol dar jaunuolis bręsta. Prel. Fr. G. Hochwalt, NCWC mokyklų skyriaus direktorius, ragina visais būdais teikti lėšas, kad galima būtų išlaikyti pradžios mokyklas. Tokios pat nuomonės yra ir minėtas kun. T.M. Hesburgh: "Mokiniai pažins pagrindinius savo tėvų tikėjimo dėsnius, o paskui juos patys pagilins".

Kur tos problemos ašis?
Problemos pagrindas nėra vien lėšos. Katalikai tėvai aukojasi ir aukoja, kad galėtų savo vaikus mokyti ir auklėti dorais ir tikinčiais žmonėmis. Daug aukojasi ir katalikų vienuolynai. Jei dar valstybė prisidėtų, našta būtų pakeliama.

Bet katalikai susiduria su valstybės konkurencija auklėjimo ir mokymo srityje. Valstybė ir savivaldybės savo mokyklom turi daugiau lėšų bei priemonių. Pasiremiama ir įstatymais, net konstitucija, šalinant tikėjimą iš viešų mokyklų. Auklėjimas darosi laicistinis ir tuo pačiu antireliginis, nes nėra neutralaus auklėjimo; joks mokymas be auklėjimo apsieiti negali.

Pasekmės tariamai 'neutralaus' auklėjimo jau išgyvenamos. Mažamečių nusikaltėlių ir moralinio palaidumo daugėja. Bet šios problemos nenorima spręsti valstybine parama konfesinim mokyklom, kurios jaunuomenę drausmina ir dorina. Užkliūva tikėjimas.

Susidaro padėtis, kurią geriausiai išreiškia anglišką patarlė: "Norėtų pyragaitį suvalgyti ir jį pasilaikyti". Norima iš auklėjimo išjungti Dievą, bet gyvenimą matyti tokį, kad nebūtų nei meluojama, nei vagiama, nei žudoma, nei ištvirkaujama, ką kaip tik draudžia Dievo dešimt įsakymų.

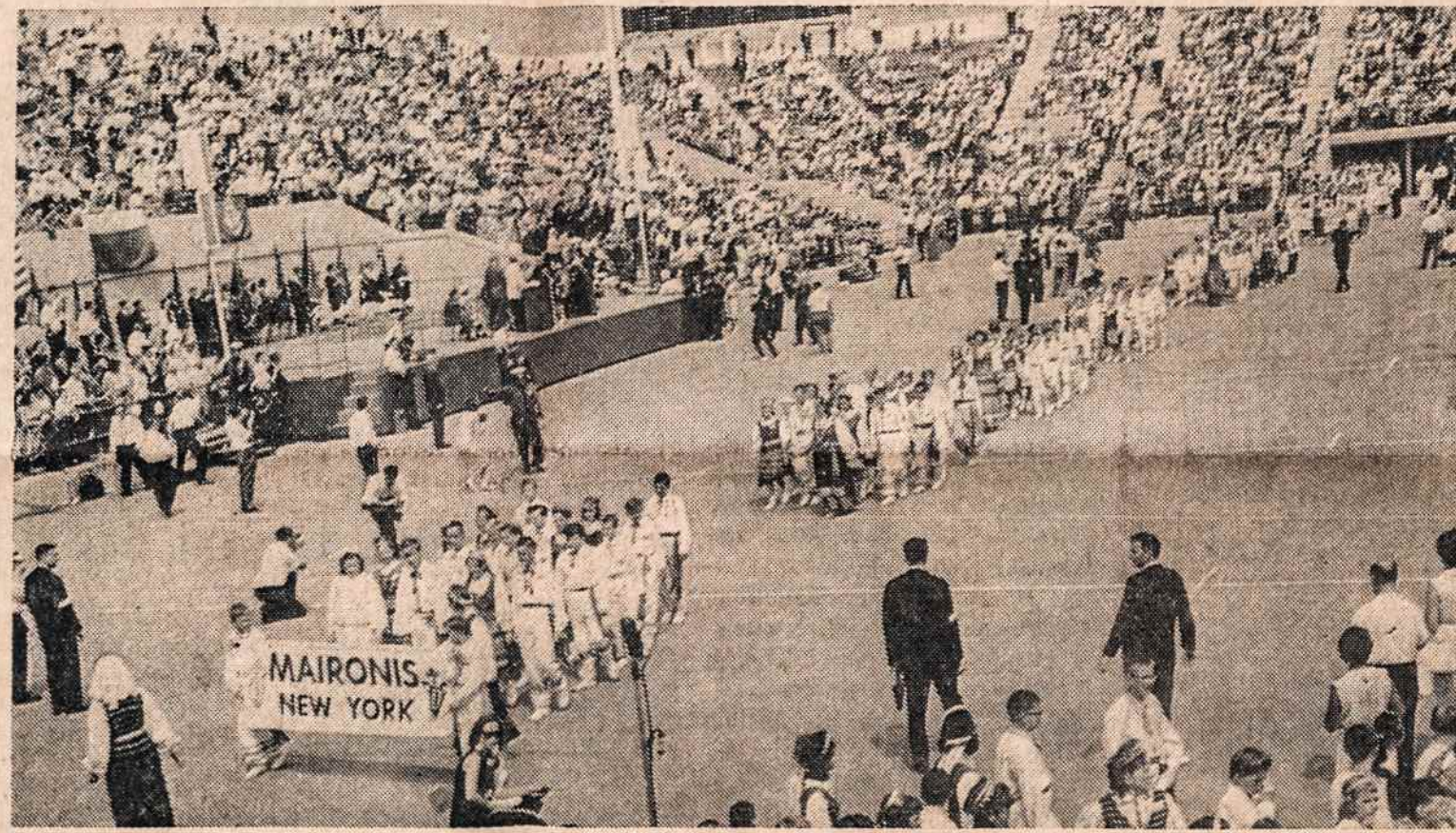
(p.k.)

Kolonizuotoje Lietuvoje

(atkelta iš 2 psl.)
ėmėsi iniciatyvos dėl J. Juzeliūno operos "Sukilėliai" naujos redakcijos pastatymo" (Pirma redakcija buvo nuimta nuo scenos, nes netiko linijai — kaip gi rodyti pagrindiniu sukilimo herojum kun. A. Mackevičių!).

Ateistas ir Amerikos negrai labai tinka Lietuvos okupacijos šventei. Beliks tik palaukti, prie kokios rūšies spektaklių jie priklausys: prie tų, kur klausia "Ar neturi atliekam bilieto?" ar prie tų, kur "žiurovų būna mažai".

— Perono šalininkai tarėsi Madride ir sutarė organizuoti Parono grįžimą į Argentiją.
— Texas pastebėta plintant miego liga. Per 30 dienų iš 216 susirgusių mirė 18.

Maironio liuanistinės mokyklos New Yorke tautinių šokių grupė lietuvių dienos eisenoje. Nuotr. V. Maželio.

Šūviai Sarajeve

ISTORINIS REPORTAŽAS

(4) ROTUSEJE miesto taryba ir choras laukia garbingo svečio, kurio pasitikti ir atlydėti išvyko miesto burmistras. Girdėjosi patrankų šūviai, nuskambėjo varpai. Tarp tų garsų rankinės granatos sprogdimas užglūso ir rotušės nepasiekė. Staiga pasiklysta rėkiantis gandas:

— Bombos, bombos! Daug užmuštų...
— Pusė tuzino. Arti šimto. Tiltas pasruvęs krauju...
— Sosto įpėdinis sudraskytas!...
— Prie rotušės kyla šamysis. Choristai pabyra. Žmonės nežino, kas daryti: laukti ar kur bėgti.
— Revoliucija, revoliucija! Jau mušasi. Nekiškite nosies gatvėn! — kažkas šaukia iš artimo namo.
— Vežimai su policija jau čia atvažiuoja!
— Pasigirsta mašinų parpėjimas. Prie rotušės žmonės glaudžiasi į pasienius, padaro taką. Vienoje mašinoje pasirodo raudona kūginė kepurė,

džiai sveikiname, — pradeda savo kalbą visas drebėdamas, sumurmą dar keletą žodžių ir greitai baigia šūksniu 'Lai gyvuojai!'. Orkestras ir choras užtraukia himną.

Pranciškų Ferdinandas tepasako trumpai 'ačiū' ir dingsta rotušės rūmuose. Iš paskos skubiai nuseka gubernatorius Oskaras Potiorekas. Visi lieka, kaip apstulbę. Ką dabar sosto įpėdinis darys?

— Pone generale, — jis kreipiasi dar sprogines? — ar bombos dar sproginės?
— Aš tikiu...
— Taip ar ne? Aš noriu aiškiai žinoti.
— Ne, Jūsų Didenybe, aš užtikrinu.
— O kiek sužeistų?
Gubernatorius mosteli adjutantui. Šis prieina, išsitempia, išklauso įsakymo ir apsisukęs vėl nueina. Po valandėlės grįžta su kitu karininku.

— Jūsų Didenybe, — atraportuoja, — iš palydovų sužeistas tiktai vyresnysis leitenantas Merizzi. Jis nugabentas į ligoninę.
— Tuojau vykstate į ligoninę, — įsako Ferdinandas.
— Ar tu tikrai? — klausia susirūpinusi Sofija.
— Aš privalau...
— Tai ir aš. Noriu būti drauge. Man baugu dėl tavęs.

ligi to paties tilto per Miljačkos tiltą ir suko į šoną. Dabar reikėjo upės krantine važiuoti tiesiai.

— Pone burmistrė, — nuskamba pašaipūs Pranciškaus Ferdinando žodžiai, — tamsta būsi tiek malonus mus vesti, kad nepaklystumė šiam 'draugiškame' mieste...
Mašinos vėl užvedamos. Prie sosto mašinos prieina grafas Harrachas, stambus ir liemeningas austras; atsistoja ant kairės vežimo pakopos, kad užpuolimo atveju pridengtų sosto įpėdinį. Dešinė iš Sofijos pusės lieka nepridengta. Priekyje atsieda gubernatorius Potiorekas. Mašina pajuda.

Burmistras važiuoja pirmas ir prie tilto pasuka kairėn. Šoferis nebuvo išpėstas važiuoti tiesiai. Burmistras tiesiog užmiršo deginamas ironiškų sosto įpėdinio žodžių. Paskui jį nusuka mašina su sosto įpėdiniu. Gubernatorius pašoka ir užrinka savo šoferiui:

— Kur važiuoji?! Suk atgal! Burmistras klaidingai vedė.
Vairuotojas sulaiko automobilį ir dairosi, kaip galėtų atsistumti ar apsisukti. Žmonių gatvėje buvo dar nemaži būriai. Jie apspinta mašiną, mosuoja rankomis ir šaukia: 'Lai gyvuojai! Lai gyvuojai!'. Staiga pasigirsta du kaukštelėjimai, lyg būtų mašina užspringusi.

GAVRILAS PRINCIPAS, vienintelis iš šešių žudikų nepasitraukęs iš atenančio vietos, kai Čabrinovičių policija nusitempė, vaikštinėjo aplink tiltą ir lūkuriovo grįžtančių iš rotušės. Mašinas beatvažiuojant išgirsta stovėdamas prie Schillerio krautuvės. Užsiglaudžia už didelės reklaminės vyno bonkos prie pat gatvės ir mato, kaip viena mašina pasuka tiesiai į jį ir pravažiuoja. Antroji sustoja. Jis netiki savo akimis: atviroje mašinoje nejudėdamas sėdi sosto įpėdinis. Skubiai nuryja nuodus ir pro žmones prasišpaudžia ligi vežimo. Vieną šūvį paleidžia į Pranciškų Ferdinandą, antruoju taiko gubernatoriui. Kažkas trenkia jam į ranką. Šūvis, pramušęs automobilio duris, pataiko Sofijai. Grafas Harrachas, dengęs sosto įpėdinį iš kitos pusės, nebuvo jokia apsauga.

Žmonės ir policininkai apspinta Gavrila Principą, jį tašo, partrenkia žemėn.

— Užmužti jį! Pribaigti! — kažkas šaukia.
— Gėdykitės, jūs serbai! Ko iš manęs norite? — atsišaukia Principas, gindamasis kiek galėdamas. — Aš tai padariau jūsų ir jūsų vaikų labui!
— O sosto įpėdinis neturi vaikų?! — jam atrėkia. — Tu žmogžudij! Tokia gėda miestui!
Sosto mašinoje iš Pranciškaus Ferdinando burnos pasi-

JIE ŽYGIAVO DAINŲ IR ŠOKIŲ ŠVENTĖJE

Organizuojant šią lietuvių dieną pasaulinėje parodoje New Yorke, buvo kviešti visi lietuviški chorai bei tautinių šokių grupės. Atsiliepė tie, kuriems atvykti buvo arčiau, kurie turėjo daugiau entuziazmo.

Anksčiau buvo skelbta, kad šventėn atvyksta chorai net iš Australijos bei Argentinos. Nactoliai pasirodė didesni už jų geras norus. Šventėje nepasirodė.

Viso šventėje dalyvavo 32 chorai. Štai jie ir jų vadovai-dirigantai:

Amsterdamo, N.Y., šv. Kazimiero parapijos choras, vadovas Juozas Olšauskas; Byonnes, N.J., šv. Mykolo parapijos — Alfonsas Jakupčionis; Binghampton, N.Y. šv. Juozapo parapijos — Konstancija Aleliūnaitė; Bostono lietuvių mišrus choras, — Julius Gaidelis; Bostono šv. Petro parapijos — Jeronimas Kačinskas; Brooklyno Apreiškimo parapijos — Vladas Baltrušaitis; Brocklyno Anielų Karalienės parapijos — Mykolas Liuberskis; Cambridge, Mas., Šv. Mikalo Pradėjimo parapijos — Izidorius Vsiliūnas; Chicagos Alice Stephens ansamblis; Chicagos vyčių choras — Faustas Strolia; Clevelando Čiurlionio ansamblis — Alfonsas Mikulskis, Clevelando šv. Jurgio parapijos — Pranas Ambrazas; Detroito šv. Antano parapijos — Albertas Mateika; Elizabetho, šv. Petro ir Povilo parapijos — Vincas Mamaitis; Hamiltono, Kanados; Aušros Vartų parapijos — Vaclovas Verikaitis; Hartfordo, lietuvių choras "Aidas" — Jurgis Petkaitis; Kingston, Pa., šv. Marijos parapijos — Ona Mras; Maspet, N.Y., Viešpaties Atsimainymo parapijos — Antanas Visminas; New Jersey Rūtos ansamblis — Algirdas Kačanauskas; New Yorko operetės choras — Mykolas Cibas; Philadelphiajos lietuvių tautinis ansamblis — Leonas Kaulinis; Pittston, Pa., šv. Kazimiero parapijos — Bronius Voveris; Rochesterio lietuvių bendruomenės choras — Jonas Adomaitis; Providence, R.I., šv. Kazimiero parapijos — Jonas Beinoris; Scranton, Pa., šv. Juozapo parapijos — Alphonse Bulevičius; Scranton, Pa., šv. Mykolo parapijos — Elena Moran; Tamaqua, Pa., šv. Petro ir Povilo parapijos — Regina Gurauskaitė Brennan; Waterbury, Conn., šv. Juozapo parapijos — Aleksandras J. Aleksis; Wilkes-Barre, Pa., šv. Pranciškaus parapijos — sesuo M. Celestina; Luzerne, Pa., šv. Onos parapijos vad. Jokūbas Varaitis; Worcesterio meno mėgėjų choras — Juozas Paplauskas; Worcesterio šv. Kazimiero parapijos choras — Ipolitas Nauragis.

Daugiausia chorų buvo iš Pensilvanijos valstybės — 8, iš New Yorke — 7, iš Massachusetts — 5, New Jersey — 3, Illinois, Ohio, Connecticut — po 2 chorai, iš Michigano, Rhode Island, Ontario — po vieną chorą.

Iš toliausiai atvykę chorai buvo iš Chicagos ir iš Hamiltono, Kanados. Iš visų 32 chorų 22 buvo parapijų ir 10 įvairūs ansambliai. Didžiausias choras buvo Čiurlionio ansamblis iš Clevelando.

Kai šis didelis jungtinis choras giedojo mišias ar vėliau išpildė dainų dienos programą, vargonais palydėjo **Albinas Prižgintas**, pianinai — **Aldona Kepalaitė** ir **Aleksas Mrozinskas**.

Chorai buvo idėję daug darbo ir buvo gerai paruošti. Tie kurie sėdėjo arčiau, girdėjo pil-

na jungtinio choro pajėgumą. Gaila, kad toliau sėdintiems vėjas trukdė gerai išgirsti.

Kai Chicagoje buvo rengiamos atskirai dainų ir tautinių šokių šventės, tai čia abu dalykai sujungti. Choras net savo dainavimu palydėjo kai kuriuos šokius.

Tautinių šokių programoje dalyvavo 29 vienetai. Štai tos grupės ir jų vadovai:

Baltimorės — Balys Brazauskas; Bostono — Ona Ivaškienė, Chicagos "Ateitis" — Bruno G. Shotas; Chicagos "Aušrinė" — Irena Smieliauskienė; Chicagos aukštesniosios lituanistinės mokyklos — Nijolė Pupienė; Chicagos šaulių "Aušra" — Kazys Ulevičius; Chicagos "Tėvykės" jaunimo — Ilzė Pėteraitienė; Clevelando lituanistinės mokyklos — Audronė Gelažytė ir Ingrida Stasaitė; Detroito "Silainė" — Galina Gobienė; Ha-

(nukelta į 5 psl.)

ATSAKYMAI TEISINIAIS KLAUSIMAIS

Adv. M. ŠVEIKAUSKIENE sutiko šiam laikraštyje duoti paaiškinimų ir patarimų teisiniais klausimais. Klausimai siųstini jos adresu: Mrs. M. Šveikauskas, Attorney at Law, 8 Balgrade Avenue, Rosindale, Boston, Mass. 02131.

AR KALTAS KAIMYNAS DĖL DUOBĖS PIEVOJE?

Mano dukrelė dažnai eina pas kaimynus žaisti su jų dukrele. Jos abi yra 14 metų amžiaus. Prieš kokią savaitę abi žaidė kaimynų pievoj (lawn) ir mano mergaitės koja įstrigo į ten esančią duobę. Mergaitė skaudžiai išsinarino koja, ir mes tuoj ją turėjome vežti į ligoninę (Emergency). Ten jai padarė visokių pesšvietimų (X-rays, rentgenogramų) ir mums pasakė, kad yra vieno mažo

kauliuko įlūžimas. Koja tuoj buvo sugipsuota (cast) ir jai davė kriukių vaikščioti.

Parvežėm namo, kur paguldėme apatiniam kambariu, o kas vakarą tėvas turi ją nešėti užnešti į viršutinį miegamąjį, nes ji bijo viena apačioj gulėti. Daktaras sako, kad koja turės būti sugipsuota bent 6 savaites, taigi nežinome, ar ji galės laukti mokyklą, kai prasidės mokslo, rugsėjo mėnesį, nes jos klasės kambarys yra antrame aukšte, o elevator (keltuvas) ten nėra.

Mano vyras sako, kad mes turėtume traukti kaimynus į teismą dėl mus ištikusios bėdos. Sako, kaimynai greičiausiai turi ir apdraudą (insurance) ir jiems patiems nieko nekainuos. Tačiau aš ir mano mergaitė nenorėtume kaimynų pykinti. Kaip Tamsta manai?

Atsakymas

Aš abejoju, ar turite pakankamai pagrindo kaimyną į teismą traukti. Nežinodama visų aplinkybių, negaliu duoti tikslaus atsakymo. Yra labai svarbu žinoti, kokia ten buvo ta duobė, ar didelė ar maža; ar ta duobė buvo tokios rūšies, kuri randama beveik kiekvienoj pievoj, arba tokia, kuri buvo šeimnininko iškasta tam tikram tikslui; ar ta duobė buvo atidengta, ar lapais ar kuo kita užklota; ar šeimnininkas apie tą duobę žinojo, ar ne; ir t.t., ir t.t.

Jūsų dukrelė buvo kaimynų "svečias" (social invitee) ir atvokatas privalėtų įrodyti, kad kaimynas savo elgesiu, ryšium su ta duobe, parodė didelį neatšargumą, t.y. apsilaidumą (gross negligence) ir kad dėl tokio jo elgesio jūsų dukrelė nukentėjo. Tai nebus lengvas darbas.

Dėl insurance. Jei jūsų kaimynas ir turi "liability" insurance savo namams, reikia užmiršti, kad Insurance kompanija tik tuomet turi mokėti nukentėjusiam, jei įrodoma jų draustojto (insured) atsakomybė (liability). Patarčiau pasitarti su vietiniu advokatu, kuris, žinodamas visas aplinkybes, galės tiksliau patarti. Jei, jo nuomone, neapsimoka traukti kaimynus į teismą, jis pasikalbės su Insurance kompanija, kuri kartais gali sutikti apmokėti gydymo išlaidas net tuo atveju, kai kaimyno atsakomybė (liability) labai abejotina.

NAUJOS KNYGOS IR PLOKŠTELĖS

Darbininko administracijoje galima gauti:

1. **Vaclovo Čičiūno TAUTINIS AUKLEJIMAS SEIMOJE.** Trumpas tautinio auklėjimo vadovas lietuviškajai šeimai išleivijoje. Išleido Vliko lietuviškos išlaikymo tarnyba. Labai patraukaus formato knygelė, kietais apdarais, 220 pusl. Kaina 1 dol.

2. **SUK, SUK RATELI!** Nauja lietuviška plokštelė, išleista Eurotone International bendrovės J. Stuko rūpesčiu. **Vilniaus choras dainuoja 14 dainų.** Kaina 4 dol.; su persiuntimu 4.50 dol.

3. **Lietuviško kryžiaus atvirukai.** Iš pasaulinės parodos New Yorke. Dvylika atvirukų 1 dol., už tris — 25 centai.

Rašyti arba kreiptis: **Darbininko administracija, 910 W. Loughby Ave., Brooklyn, N.Y. 11221, telef. GL 2-2923.**

P. Labanauskas, Amerikos Balso atstovas, kalbasi su lietuvaite prie lietuvių kryžiaus. Nuotr. R. Kisieliiaus.

POPIEŽIUS LAIMINA AKADEMIJĄ

Šį savaitgalį New Yorke vyksta Lietuvių Katalikų Mokslo Akademijos suvažiavimas. Ta proga pravartu pažymėti, kad Akademiją parėmė popiežius Paulius VI, suteikdamas 100,000 lyrų auką ir atsiųsdamas savo popiežišką palaiminimą.

Akademijos rūpesčiu Romoje buvo sudarytas Lietuvos religinio gyvenimo dokumentacijos centras — archyvas. 1963 arhyvo darba rėmė Amerikos Lietuvių Katalikų Religinė Šalpa. Archyvą tvarkė kun. R. Krauskas. Šių metų pradžioje Religinės Šalpos įstaiga atsisakė archyvą toliau remti. Tada Akademijos pirmininkas prof. Antanas Liūma, S.J., kreipėsi į šv. Tėvą, prašydamas pašalpos. Tą pašalpą popiežius ir suteikė.

"Suvažiavimo darbu" V. tomas jau atspausdintas. Knyga turi 647 puslapius ir 16 puslapių įžangos. Tomo kaina 10 dol., akademijos nariams — 6 dol., įskaitant persiuntimo išlaidas. Raginami visi akademijos nariai knygą išgityti ir paraginti kitus. Juo bus daugiau parduota, juo lengviau bus išleisti kito suvažiavimo darbus.

Naujas Akademijos židinis. Centro valdyba birželio 21 posėdyje patvirtino naujai įsteigtą L.K.M. Akademijos Montrelio židinį. Pirmojo Akademijos židinio Kanadoje steigiamasis

susirinkimas įvyko gegužės 22 d. Naujo židinio pirmininku išrinktas kun. dr. Feliksas Juzevičius.

Centro valdyba dalyvauja Akademijos suvažiavime šį savaitgalį Fordhamo univ. Bronx, N.Y. Jau yra atvykę: pirmininkas — prof. dr. A. Liūma, S. J., II vicepirm. kun. dr. J. Vaišnora, MIC, išdininkas — kun. dr. Pr. Brazys, MIC, archyvaras — prel. dr. V. Balčiūnas. Be to, suvažiavime dalyvauja ir reikalų vedėjas kun. R. Krauskas. Visi jie Amerikon atvyko šią vasarą, o šios savaitės pradžioje susirinko New Yorke. (d.)

ATVIRAS LAIŠKAS

"Lietuvių Dienos" 1964 (pausulinė parodo) biuleteny rašoma ir apie Elizabetho chorą. Turitu pareikšti nepasitenkinimą kad neįrašytas mano vardas, kaip buvusio choro pirmininko. Choro pirmininku išbuva virš 3 metų. Man būnant pirmininku, choras surengė du gražius koncertus iš kurių gauta nemažai pelno, tuo pačiu buvo sušelpta ir parapija.

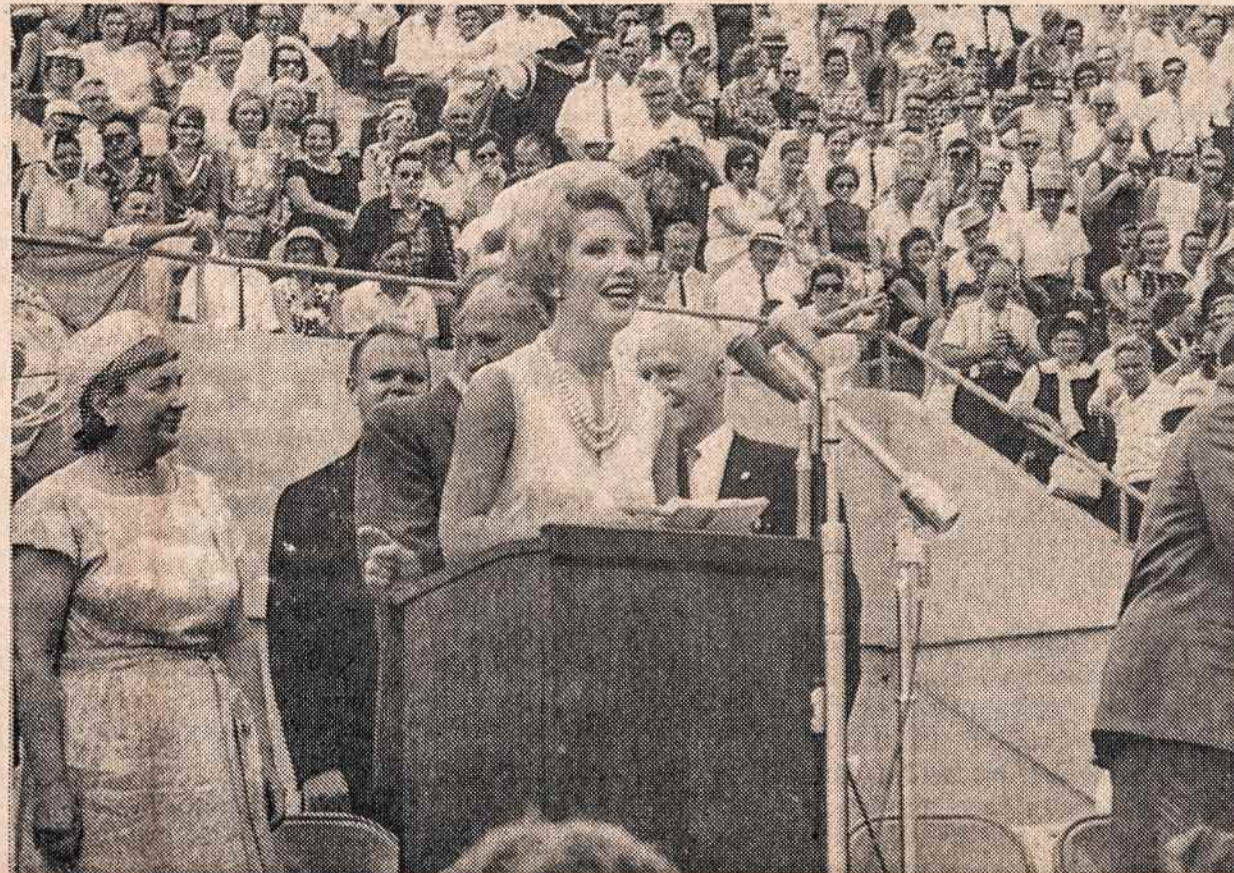
Pranas Kudulis
314 Second str.
Elizabeth, N.J.

— **Eduardas R. Skališius**, Waukegan, Ill., išgavo rezoliuciją (H. Con. Res. 351) Lietuvos laisvinimo reikalu iš savo kongresmano Robert McClory (R.-Ill.). E.R. Skališius vadovauja LB Waukegan, Ill., apylinkei.

— **Kun. kleb. J.C. Jutkevičius**, Athol, Mass., Lietuvos Vyčių Lietuvos reikalų komisijos pirmininkas, rašo naujų veiklos metų biuletenio pirmame numeryje (XIX-1): "... Mes ir toliau remsime Rezoliucijoms Remti Komiteto veiklą... Šis komitetas atlieka didelį darbą."

— **Afrikoje** yra 72 vietinio kilimo vyskupai su vienu kardinolu. Daugiausia vietinio kilimo vyskupų yra Konge — 11, Tangayikoje yra 8 ir dar kardinolas Laurean Rugumbwa. Pirmasis vietinio kilimo vyskupas buvo konsekruotas prieš 25 metus.

— **Amerikos bažnyčiose** nuo rugsėjo 14 pagal vyskupų sutarimą sakramentai bus teikiami anglų kalba.

Rūta Lee-Kilmonytė pranešinėja. Nuotr. R. Kisieliiaus

RŪTA LANKO PASAULINĘ PARODĄ

Rugpjūčio 30 pasaulinę parodą New Yorke aplankė Rūta Lee-Kilmonytė. Ji buvo kviesta Hollywoodo paviljono.

Atvyko lygiai pirmą valandą. Pirmiausia buvo atliktos specialios ceremonijos — paviljono fronte ji išpaudė savo rankas paruoštame cemente. Be to, cemente pasirašė ir idėjo dar tokią įrašą "God Bless All". (Dieve, laimink visus).

Kas tik lankys pasaulinę parodą, Rūtos Lee rankų nuospaudas galės pamatyti lauke prie Hollywoodo paviljono.

Iėjus paviljono vidun, pasi-

rašinėjo autografus, viso apie 200. Tuo pačiu metu parodos įvairūs fotografai nufotografavo.

Iškilmų kambaryje buvo priėmimas, kuriame dalyvavo ir apie 40 lietuvių. Iš čia grupė nuėjo į Bell Telephone paviljoną, kur buvo kuo nuoširdžiausiai priimta. John Preis, Amerikos lietuvis, paviljono inžinierius, ir Elena Kulber parodė visą paviljoną. Paviljono fotografas, irgi Amerikos lietuvis padarė daug nuotraukų. Rūta visuose paviljono skyriuose buvo pristatyta kaip lietuvių

artistė, visur buvo šiltai sutikta. Ji padainavo keletą dainų Voco-Corder skyriuje ir pasirašė dar apie 50 autografų. Video telefonu susisieki su Disneyland, Los Angeles. Ten susirinkusiem žmonem Rūta pristatė visą grupę ir priminė, kad ji vadovavo lietuvių dienai pasaulinėje parodoje.

Dar nusifotografavus, visa grupė nuėjo į General Electric paviljoną, kur Rūta sutiko kaip labai svarbų asmenį, — buvo priimta svečių ložėje, parodyta visą programą. Pasirašiusi autografus, išvyko į General Motors paviljoną, kur priėmimas buvo panašus. Bet ji jau skubėjo į La Guardia aerodromą, kad suspėtų į Clevelando lėktuvą.

Visur, kur tik Rūta Lee-Kilmonytė lankėsi, žmonės žinojo, kad ji yra lietuvių artistė. Visi klausė apie jos senelę, kurią neseniai atvežė iš Lietuvos.

New Yorke ji vėl bus spalio mėnesį. Ji dalyvaus programose: Tonight Show, Johnny Carson ir filme "Week of Missing Links". Filmas bus rodomas televizijoje.

Sias eilutes rašęs lydėjo Rūta Lee per visą parodą ir turėjo progos pasidžiaugti, kiek ji daug padarė Lietuvos išgarsinimui.

A. Snieckus

Ispanų kalba Argentinoje išleistas Eltos biuletenis turi nemažą pasisekimą. Argentinos, Urugvajaus ir Venecuelos laikraščiai plačiai panaudoja biuletenio medžiagą apie Lietuvą. Lietuvos laisvinimo propagavimui Pietų Amerikoje daug ir nuoširdžiai dirba Lietuvos spaudos attache ir Eltos redaktorius K. Čibiras.

Šokėjai lietuvių dienoje Singer Bowl. Nuotr. V. Maželis.

Šeima - kultūros židiny

JONAS MIŠKINIS

Seima visada ir visur buvo ir bus pirmutinis kultūros židinys, stipriausia žmonių bendrumo forma. Taip pat šeima yra mokytoja ir auklėtoja. Juk pirmiausia, seniausia ir tvirtiausia žmonių draugija — šeima. Seimoj vyras ir moteris, drauge gyvendami, randa pilną žmogaus paskirtį. Jų abiejų bendras gyvenimas ir bendras tikslas, kurio siekiant jiems tenka draugauti ir kartu visokiais rūpesčiais sielotis.

Kai sulaukia vaikų, su tuo prieaugliu darosi dar jaunesnis šeimos židiny, aiškesnis ir pilnesnis gyvenimo siekimas. Daug būna laimės, bet daugiau tėvam atsiranda rūpesčio, o kartais ir visokio vargo.

Moters paskirtis

Moters paskirtis yra būti auklėtoja ir šeimos židinio saugotoja. Moteris gimdo, auklėja ir kuria vaiko būdą. Kokį motina išauklėja, tokį ir gauna visuomenė. Skaitydami didžiųjų žmonių, aprašymus, dažniau randame kalbant apie jų motinas, negu apie tėvus. Tėvas — dau-

giau duonos ir kitokių gėrybių pelnytojas, motina — tų gėrybių saugotoja. Ką gali padaryti moteris, rodo šv. Augustino gyvenimas. Išėjusį iš tvarkos sūnų parveda motina, šv. Monika, ant gero kelio savo maldomis ir meile. Ko neveikia protas, to pasiekia gera širdis.

Praeityje

Ir mūsų tautos praeityje randame gražų pavyzdžių. Birutė, Lietuvos kunigaikščio Kęstučio žmona, turėjo būti pranaši motina, kad išauklėjo Vytautą Didįjį. Ona, jo žmona, buvo svarbiausia patarėja Vytauto darbuose. Ir šiuo metu motinos reikšmė mūsų tautai didžiausia. Šeimos židinyje, pasireiškia įvairi ir šviesi moters galybė.

Seima — mokyklų mokykla

Motinos auklėtojos niekas neatstos. Iš jos eina meilė vyrui, vaikams, tėvynei ir visiem kilmiesiems dalykams. Meilė — ginklo idėja.

Graikų filosofas Platonas, ieškodamas kelio idėjų pasaulin, leidžia jį atvaizduoti moteriai, pranašei Diotimai, Delfų šventovės židinio saugotojai. O poetas Adomas Mickevičius, idealizuodamas senovės Lietuvą, sukuria tipą Gražinos, kuri, kad ir nemoka ginklo valdyti, stoja vieton vyro vadovauti kovoje su priešais, laimi kovą, nors pati žūsta. Mickevičius savo poezijos kūriniui naudojami tikru mūsų praeities atsitikimu. Prancūzų Joana Arkietė, rodos, paprasta kaimo mergaitė, neiš-

mananti karo priemonių, bet, pagauta įkvėpimo ir tėvynės meilės jausmo, daros vadu, įkvepia kariam drąsos, pasitikėjimą, nugalai priešus ir išvaduoja Prancūziją iš nelaisvės.

Dabar ir mūsų tėvynė Lietuva svetimųjų mindoma. Jį laukia išlaisvinimo. Tėvai turi suprasti, kad jų idealai yra tie patys šeimai, tėvynei ir visoms dvasinėms vertybėms. Todėl buities kovoje turi reikštis mūsų tautoje darnus solidarumas, vienybė, o ne priešingumas.

Kertinis akmuo

Seima yra mažiausia tautos bendruomenė. Iš tokių mažų bendruomenių sudaromos visos tautos veiklos atramos: organizacijos, draugijos ir kiti sambūriai. Kad šeima būtų pavyzdinga, reikia atitinkamos šviesos ir auklėjimo.

Vaikui iš mažens reikia skiepyti kad tėvynės laisvė ir jos siekimas yra viena tauriausių pareigų žmogaus gyvenime. O lietuvių kovos dėl laisvės ir senųjų lietuvių žygiai ir pasiaukojimai reikėtų apipinti apsakomis, dainomis, legendomis, kurias gražiai ir suprantama forma tėvai, ypač motina, gali perduoti savo vaikams.

Seima yra kertinis akmuo visuomenės santvarkai. Stiprėjant šeimai, eina stipryn ir tautos pamatai. Jei šeimos paitu, tai ir visos tautos gyvenimas žlugtu, nes kai pamatai griūva namas nebegali laikytis.

Lietuvių šeimos stiprinimas turėtų pažadinti visų mūsų dėmesį.

Prie lietuviško kryžiaus lietuvių diena. Nuotr. R. Kisieliaus.

KALIFORNIJOS LIETUVIŲ DIENA

Los Angeles. — Kalifornijos lietuviai didžiai lietuviško solidarumo šventei šiais metais skiria rugsėjo 12 ir 13. Rugsėjo 12, šeštadienį, Los Angeles turėsime sportininkų ir Lietuvių aero klubo pasirodymus;

rugsėjo 13, sekmadienį, dailės paroda, koncertą ir pabaigoje šokius.

Sportinės varžybos vyks keturiuose sporto šakose:

1. Tinklinis: dalyvauja keturios komandos, vadovaujamos

Didysis rudens piknikas

Brockton, Mass. — Tradicinė Nukryžiuotojo Jėzaus seserų rudens šventė — piknikas kasmet įvyks Darbo dieną. Šiemet bus rugsėjo 7, pirmadienį. Vienuolyno sodyboje Brocktone, laukiame suvažiuojant gausiai lietuvių iš visos Naujos Anglijos ir tolimesnių vietų. Bus mišios naujoje vienuolyno koplyčioje, bendri pietūs ir paskui įvairios pramogos. Pikniko pelnas skiriamas moderniškiem senelių namam statyinti; jie jau kyla nuo žemės — bus galima pamatyti.

Seserų rėmėjų pirmininkas kun. Albinas Janiūnas ir naujoji vienuolyno viršininkė motina Elzbieta maloniai visus prašo piknike dalyvauti. Nuširdus ačiū iš anksto visiem rėmėjams ir svečiam.

G. Radvenio, Alb. Markevičiaus ir E. Jarašiūno; dovanas skiria Lietuvių namai ir lietuviai respublikonai.

2. Lauko tenisas: vadovauja A. Polikaitis; dovanas skiria Lietuvių Dienų žurnalas ir LB apygarda ir lietuviai demokratai.

3. Stalo tenisas: vadovauja A. Avižienis; dovanas skiria J. Ramanauskas.

4. Krepšinis: vad. A. Karalius ir A. Razutis; dovanas skiria Tautiniai namai ir LB apygarda.

Oro šventę praves lietuvių aero klubas, vadovaujamas lakūno Romo Urbono. Rugsėjo 12 nuo 10 val. ryto iki 5 val. vakaro klubo nariai budės Santa Monica aerodrome (įvažiavimas iš Centinella g-vės), atsilankantiems svečiams aprodyti klubo lėktuvą, o norintieji už labai mažą atlyginimą (suaugusiems 1 dol., vaikams 50 cent.) galės ir paskraidyti.

Dailės paroda. Viešnios iš Clevelando dailininkės V. Stančikaitės - Abraitienės paveikslų paroda atidaroma rugsėjo 13, 1 val. popiet Culver City veterano auditorijoje (4117 Overland Ave.). Parodą atidaryti pakviestas poetas Bern. Brazdžionis. Sekančią dieną paroda bus perkelta į Lietuvių namus (4415 Santa Monica Blvd.)

Koncertas. Po parodos atidarymo toje pačioje salėje 2 val. 30 min. prasideda viešnios iš Chicagos solistės Prudencijos Bičkienės ir vietos dainininko Rimtauto Dabšio koncertas. P. Bičkieniui akompanuoja pianistė R. Apeikytė, R. Dabšiui — komp. B. Budriūnas.

Antroje programos dalyje pasirodys O. Razutienės veda tautinių šokių grupė ir muz. G. Gudauskienės vadovaujamas jaunųjų instrumentalistų orkestras. Po programos šokiai prie M. Krašto orkestro.

Kalifornijos lietuvių diena būna kartą metuose. Tegu nelieka nė vieno Kalifornijos lietuvių, kuris šioje šventėje nedalyvautų!

Viešny

IŠ VISUR

— Kun. dr. Audrys Bačkis liepos 1 paskirtas Vatikano diplomatinė tarnybon. Jis dirbs Apaštališkoje Nunciatūroje Maniloje, Filipinuose. Į paskyrimo vietą atvyko rugpjūčio 28 iš JAV, kur atsisveikino su savo tėvais. Rugpjūčio 15 kun. dr. Audrį Bačkį privačioje audienčioje priėmė Sv. Tėvas, o Washingtono priėmė ir pakvietė pietų Sv. Sosto apaštališkas delegatas arkivyskupas E. Vagnozzi, ilgą laiką buvęs nuncijumi Filipinuose.

— Šventoji valanda už Lietuvą. Rugsėjo 8, lietuvių tautinėje šventėje, Kunigų Vienybė po savo seimo New Yorke pasaulinės parodos Vatikano paviljone rengia pamaldas už Lietuvą. Pamaldas laikys vysk. Vincentas Brizgys, kuris tuojau išvyksta į Romą dalyvauti visuotiniame Bažnyčios susirinkime. Pamokslą sakys prof. A. Liulima, S.J. atvykęs iš Romos, Lietuvių Katalikų Mokslo Akademijos pirmininkas. Pamaldos bus 4 val. popiet. Maloniai prašoma gausiai dalyvauti iš New Yorke ir tolimesnių apylinkių. Pamaldų metu bus giedamos lietuviškos giesmės.

— Lietuvos atstovas J. Kajeckas laišku pasveikino buv. JAV prezidentą Herbertą Hooverį, jo 90 metų sukakties proga. Jubilatas laišku padėkojo ir pareiškė: "Aš tikiu ir meldžiuos už Jūsų krašto laisvę".

— Inž. Juozas Laukaitis, Rochester, N.Y., ir žmona Liucija, jaunosios kartos atstovai, skiria daug laiko ir įveda širdies į visą rezoliucijų pravedimo darbą. J. Laukaitis yra rezoliucijom remti skyriaus vicepirmininkas, o žmona Liucija — sekretorė.

KUN. V. MARTINKUS sakys pamokslą Balfo seime spalio 18.

— Kun. V. Martinkus — Balfo seimo pamokslininkas. Uolus Balfo direktorius Providence, šv. Kazimiero lietuvių parapijos klebonas, kun. V. Martinkus sutiko pasakyti pamokslą Balfo XII seimo dalyviams. Seimo pamaldos bus Angelų Karalienės atnaujintoj bažnyčioj (21 S. 4th St., Brooklyn, N.Y.) spalio 18 d. 11 val. Kun. V. Martinkus, didis žemaitis, dar didesnis šalpos darbų rėmėjas, pasmerktas Lietuvos okupantų, jau seniai aktyviai dalyvauja Balfo veikloje, yra jo direktorius. Jis niekad nėra atsisakęs priimti imigrantų šeimų, užtikrinti joms darbą ir butą. Paskutiniaisiais metais yra priėmęs keliolika lietuvių šeimų iš Vokietijos, Lenkijos, Anglijos. Jis priėmė ir globojo vieną šeimą net su vienuolika vaikų. (L.)

— Richard Arthur Schnorf, JAV karo laivyno komandieris, Amerikos universitete Washingtono gavo magistro laipsnį už savo studiją apie Pabaltijo valstybes. Jo studija yra 215 mašinėle rašytų puslapių. Nuo rugpjūčio pradžios autorius išvykęs iš Pentagono į naują savo paskyrimo vietą San Diego, California.

Šventėje

(atkeltas iš 4 ps.)

mitono 'Gyvatvaras' — Genovaitė Breichmanienė; Hartford, New Britain — Kotryna Marijošienė; Los Angeles — Ona Razutienė, New Haven, Conn. 'Vijurkas' — Lina Mikalavičiūtė; Newarko, N.J., lietuvių bendruomenės — Julija Vaičiūnaitė; New Jersey jaunųjų vyčių — Liudas Stukas; New Yorko — Jadvyga Matulaitienė, New Yorko vyčių — Jadvyga Matulaitienė, padėjėja Laima Šileikytė; Philadelphijos 'Žilvinas' — Irena Bendžiūtė; Rochesterio — Jadvyga Reginienė; Toronto 'Gintaras' — Vytautas Turūta, Waterburio 'Sūduva' — Grožvyda Maurutienė; Worcesterio skautų — Saulė Staškaitė.

Lituanistinių mokyklų jauniesniųjų šokėjų grupės: Bostono, (Ona Ivaškienė), Brooklyno (Jadv. Matulaitienė), Hartfordo skautų (Birutė Šimanskienė), Kearny-Harrison, N.J., (Natalija Kiaušienė), Linden, N. J., (Julija Vaičiūnaitė); Newarko Aušros Vartų (Ona Skurvydienė), New Britain, Conn. (Ramutė Zdanytė).

Daugiausia šokėjų atvyko iš Chicagos, net 5 grupės; iš Connecticuto valstybės — 5, iš New Jersey — 5, iš New Yorko 4, Mass. — 3 grupės. Toliausia grupė buvo iš Los Angeles, Calif.

— Dr. Vytautas J. Bieliauskas, Cincinnati, Ohio, Xavier universiteto psichologijos fakulteto dekanas, išrūpino naują rezoliuciją (H. Con. Res. 337) Lietuvos laisvinimo reikalu iš savo kongresmano Donald D. Clancy (R.-Ohio).

Elena Kulber — tarnautoja Bell Telephone paviljone pasaulinėje parodoje. Čia ji kalbasi su Rūtos ansamblio mergaitėm. E. Kulber turi prisisegus ženklelį "Aš kalbu lietuviškai". Photo Bell System.

ŠILUVOS MARIJOS MALDOS ir ATGAILOS ŠVENTĖ

sekmadienį, rugsėjo 6 MARIANAPOLYJE, THOMPSON, CONN.

Šventės programa:

11:00 ryte šv. mišios: aukoja T. Valentinas Atkočius, MIC; pamokslą sako T. Petras Remeika, MIC; gieda Sv. Kazimiero, Worcester, Mass. parap. choras, vadovaujamas muziko Ipolito Nauragio.

1:30 Kančios stočių procesija.

2:30 Marijos valanda: vadovauja kun. Albertas Zanavičius, šv. Kazimiero, New Haven, Conn. parap. klebonas; pamokslą sako T. Antanas Mažukna, MIC. Maldos, giesmės, rožančius ir procesija prie Marijos šventovių; palaiminimas švenč. Sakramentu.

Įsidėmėtina:

Šių metų ypatingoji intencija — per Marijos užtarimą maldauti, kad Dievas nušviestų Tėvų Marijonų ateitį ir laimintų visus darbus, ypač po tragiško gaisro.

ISPAŽINTIES bus klausoma nuo 9 val. ryto.

Maldininkai galės gauti lengvų užkandžių ir kavos.

Visi maloniai kviečiami dalyvauti šioj viešoj Šiluvos Marijos šventėje.

Marianapolio Tėvų Marijonų vardu

Tėvas Valentinas Atkočius, MIC
Vienuolyno Vyresnysis

LYG REPLĖMIS SUSPAUSTA ŠIRDIS

DR. A. GRIGAITIS

Yra tokie skausmingi širdies priepuoliai, kurie medicinoje vadinami **stenokardija** (stenos - aukštas, cors - širdis) arba **angina pectoris** (angliškai tariama endzaina pektoris).

Fizinio darbo metu arba įsitempus nervam, kraujo apytaka padidėja. Tai reiškia, kad širdis turi daugiau dirbti. Kaip ir kiti kūno organai, taip ir širdis, padidėjus darbui, reikalauja didesnio maisto kiekio. Tada išsiplėčia gyslos, kurios maitina širdį. Jei širdies gyslos dėl sukalkėjimo (sklerozės) ar kitų priežasčių yra susiaurėjusios, susitraukusios, tai sunkiai dirbant jos ne tik neišsiplėčia, bet kartais dar susitraukia ir įvyksta jų vadinami spazmai. Gyslų spazmai sukelia skausmus širdies srityje.

Priepuolio metu, kas dažniausiai atsitinka staigiai (net ir bemiegant) pajaučiamas spaudimas krūtinkaulio srityje, krūtinės kairėje pusėje. Skausmo stiprumas nevienodas. Kartais kaip peiliu veria. Skausmai iš širdies sritys dažnai nusiūkia į kairiąją ranką iki alkūnės ir net pirštų galų; kartais — į kaklą, apatinį žandikaulį, tarp menčių. Šie skausmai neilgai trunka, keleta minučių, o kartais keletą sekundžių. Bet gali trukti ir pusę valandos.

Priepuolio metu veidas iš-

blykšta (rečiau paraudonuoja), kartais svaišta galva, prakaituoja veidas. Ligonis jaučia mirties baime. Kaip skausmai, taip ir visi tie reiškiniai gali pasireikšti ne vienodai — tai ryškiau, tai lengvesne forma.

Kiek panašūs reiškiniai, tik žymiai atšresne forma, pasireiškia gyslom užsikimšus (prie trombozes). Šia liga dažniausiai serga vyrai, peržengę 40-45 m.

Ne kiekvienas skausmas krūtinėje yra stenokardijos pasekmė. Gana dažnai atvejais skausmai krūtinėje yra kitokios kilmės ir neturi ryšio su širdim. Pvz., dėl neuralgijos, raumenų susirgimo, plaučių ar širdies plėvės uždegimo. Jauno amžiaus žmonėms stenokardijos priepuolius gali sukelti nervai, psichiniai išgyvenimai, ypač rūkymas. Nikotinas iššaukia širdies indų spazmą. Tokiais atvejais užtenka sumažinti cigarečių kiekį arba pakeisti stiprų tabaką lengvesniu, ir stenokardiniai skausmai pranyksta. Neretas atsitikimas, kad nervingas žmogus, pajutęs skausmą krūtinėje ir pamąstęs, jog tai širdies priepuolis, netenka pusiausvyros ir skuba pas gydytoją. Iš tikro tai paprasti diegliai. Jei jaučiamas krūtinėje skausmas giliai kvėpuojant arba spaudžiant, tai ženklas, kad greičiausiai ne širdis kalta.

Prie Darbininko kiosko susipažinimo vakare rugpjūčio 22 Armory salėje tėv. Petras Baniūnas (v.) su savo pažįstamais: iš k. į d. Balyš Baroniūnas iš Richmond Hill, Juozas Tamulionis, Balbina Tamulionienė, Rūta ir Ramūnas Tamulioniai — visi iš Toronto, Baroniūnas, jr., Eroniūnienė — iš Richmond Hill. Nuotr. R. Kisieliaus.

Kaip gydyti?

Priepuolio metu reikalinga visiška ramybė, — fizinė ir dvasinė. Tuo būdu dažnai priepuolis patsai praeina. Nervinantis gali negelbėti nė vaistai. Priepuolio pradžioje geriausia duoti nitroglicerino tablete, kuri greitai išplėčia širdies indus ir ligonis apimsta, nes per keletą sekundžių ar minučių skausmai širdies srityje praeina. Nitroglicerino tablete reikia padėti po liežuviu.

Be nitroglicerino greit veikia 'amylnit'. Kartais šie vaistai iššaukia galvos skausmą. Reikalui esant duodama morfijaus arba 'demerol' injekcija. Iš vaistų, kurie ilgiau veikia, t. y. išplėčia širdies kraujagysles ir gali sulaikyti priepuolį, minėtini: peritrate, metham, aminophylin ir k. Taip pat alkoholis turi savybę išplėsti kraujo in-

ti. Nelaipti po aukštumas, kalnus. Saugotis stiprių vėjų, staigių temperatūros pasikeitimų.

Šia liga sergančiam labai svarbu gilus 8 valandų miegas. Jei reikia, imti raminančių vaistų arba miltelių miegui. Visuomet su savim turėti nitroglicerino tablečių.

Sių ligonių likimas priklauso nuo ligos sunkumo, nuo priežasčių, kurios iššaukė ligą, nuo priepuolių dažnumo ir sunkumo ir svarbiausia, nuo ligonio laikyenos ir gydymosi. Tinkamai saugojantis ir besigydančiam, galima net ilgus metus išgyventi.

A. ANDRIUSKEVIČIUS

LAIKRODININKAS
- JUVELYRAS

Auksas - sidabras - deimantai laikrodžiai
9408 Jamaica Ave.
Woodhaven 21, N. Y.
VI 7-2573

Stephen Bredes, Jr.

ADVOKATAS

37 Sheridan Avenue
Brooklyn 8, N. Y.

Telef. — APplegate 7-7083

C. A. VOKET

VOKIETAITIS

ADVOKATAS
41-40 74th Street
Jackson Heights, N. Y.
Tel. NEWTON 9-6620

Nauji Darbininko skaitytojai

A.B. Knasas, Quincy, Mass.,
A. Žitkus, Brooklyn, N.Y. B.
Augustaitė, Toronto, Ont., G.
Pen'kas, Sunnyside, Fla., E.
Yackewicz, Brockton, Mass.
Kun. B. Pacevičius, London,
Ont. D. Pranckevičius, Hollis,
N.Y., Pvt. A. Arūnas, Fort Riley,
Kansas, P. Odinas, Union Pier,
Mich., R. Butrimas, Howard Beach,
N.Y. M. Saltanis, Lachine, Que.
Canada. B. Ramanauskas, Lowell,
Mass. Dr. A. Ramanauskas, Cleveland,
Ohio, Sesuo M. Annunciata, Omaha,
Nebr., A. Jonynas, Rego Park,
N.Y. A. Viliušis, Chicago, Ill.,
R. Vilmanis, M. D. Parsippany,
N.J. J. Gailiūnas, Drexel Hill,
Pa., R. Gedeika, Charlotte, N. Carolina,
J. Ostapak, Massapequa Park, N.Y.
V. Bigenis, Philadelphia, Pa.

Užsakė: A. Šetikas, Richmond Hill,
N.Y. jaunavedžiams V.R. Šetikams,
Rego Park, N.Y. M. Salinskienė,
Woodhaven, N. Y. J. Kowrak, Phila.
Pa. A.K. Gaiagalas, Saxonburg, Pa. —
A. Gaigalui, Phila. Pa. Z. Rimienė

Brocklyn, N.Y. savo sūnui kariuomenėje Ft Leonard, Wood Mo. A. Buivydienė, Chicago, Ill. — P. Steponovich, Yonkers, N.Y., J. Yonaitis, Brooklyn, N.Y. V. Matusevičiui, Trenton, N.J. J. Montvila, Bay-side, N.Y. — K. Montvilienė, Brooklyn, N.Y. A. Paškonis, Chicago, Ill. A. Vanagui, Toronto, Ont. Kanada.

Sveikindami naujuosius skaitytojus, kartu pranešam, kad Darbininkas naujiems skaitytojams pirmiem metam kainuoja tik 5.00 dol. Darbininko reikalais rašyti: Darbininkas, 910 Willoughby Ave., Brooklyn, N. Y., 11221.

Džiaugsmą, poilsį ir sveikatą jums suteiks atostogos prie Adirondakų kalnų perlo —

LAKE GEORGE, N. Y.

lietuvių SLYVYŪŲ vasarvietėje

Blue Water MANOR

vienoje pirmaujančių visame Lake George rajone

KALNŲ oras, nuostabi gamta — ežeras vienas iš gražiausių pasaulyje su 300 salų ir kristoliniu vandeniu.

PATOGIOS patalpos, geras maistas.

SVEČIAMS NEMOKAMAI: nuosavas 500 pėdų pločio puikus pliažas, kasdieninės išvykos motorlaiviu, vandens ski (yra instruktoriai), įvairios valtyės — irklinės, burinės, canoes ir kt. Maudymosi baseinas stikliniame pastate. Tenisas, ping-pong, kriketas ir tt. Vakarais salėje koncertai, vaidinimai, šokiai ir kt. pramogos.

IDEALI VIETA JAUNAVEDŽIAMS Šalia vasarvietės išnuomojamos patalpos ir be maisto (su įrengtom virtuvėmis).

Nuo New Yorko per 200 mylių. Iš New York Thruway Exit 24, į Northway 87 iki Lake George Village: iš ten 9N keliu 7 myl. į šiaurę. Vasarvietė skelbiama N. Y. Times ir Daily News sekmd. laidoje.

Rezervacijų ir informacijų reikalu kreiptis:

BLUE WATER MANOR
DIAMOND POINT, N. Y. Tel. (518) NH 4-5071

Draugai. Nuotr. R. Kisieliaus.

SCHUYLER SAVINGS AND LOAN ASSOCIATION OF KEARNY, N. J.

24 DAVIS AVE., KEARNY, N. J.
Telef.: WY 1-0001
WY 1-7260

Vienintelė Lietuvių Taupymo ir Skolinimo Draugija New Jersey ir New Yorko valstybėse su visomis teisėmis ir apdraudomis.

Įkurta 1924 metais
Kapitalas — nebetoli \$5,000,000

Atliekamos visos bankinės operacijos: paskolos (morgičiai) namams įsigyti, juos perdėbti bei naujiems įrengimams padaryti, Kalėdoms ir atostogoms klubai (Christmas and Vacation Club), elektros ir telefono sąskaitų apmokėjimai ir kitos bankinės operacijos.

Patarnavimas mandagus ir greitas dviem kalbom — lietuviškai ir angliškai.

Įgamtis ir prityres finansininkas Draugijos pirmininkas JULIUS PAKNIS, kiti finansininkai — J. Katilius, P. Velevas, J. Belza, J. Salvest, Fr. Gelenitis, J. Bezgala, V. Plikaitis, P. Ciurinskas, S. A. Mickewich ir kt. per savo rankas paleidžia visus bankinius reikalus ir saugo nuostatus, banko konstitucijoje numatytus.

Lietuviai, atminkite, jog tai vienintelė vieta, kur, saugiai laikomas jūsų doleris neša gerą pelną ir kelia lietuvių pajėgumą finansinėje srityje.

JULIUS PAKNIS
Schuyler Savings and Loan Association
of Kearny, N. J.
Prezidentas

Parengimai New Yorke

Rugsėjo 5-8 — Jono Rutenio paveikslų paroda Lietuvių Atletų klubo salėje. Rengia LAK.

Rugsėjo 13 — Lietuvos atsiminimų radijo piknikas Royal Gardens parke, Rahway, N. Y.

Rugsėjo 19 — Mokslo metų pradžios vakaras Apreiškimo parapijos salėje. Rengia New Yorko Studentai ateitininkai.

Rugsėjo 26 — Futbolo sezono pradžios vakaras L. Atletų klubo salėje. Rengia LAK.

Spalio 11 — Darbininko koncertas šv. Tomo parapijos salėje Woodhavene.

Lapkričio 14 — Skautams Remti komiteto rudens balius Maspetho parapijos salėje.

Numatomus parengimus pranešt: S. Ozikui, 89-17 97 Str., Woodhaven, VI 7-5113.

SIDABRINIO VARPO KEPYKLA

Silver Bell Baking Co.

Lietuviška ir europietiška duona ir pyragai
Sventėms, vestuvėms bei pokyliams tortai

DALJA ir ALBERTAS RADŽIONAS, sav.

36-38-40 STAGG ST. BROOKLYN 6, N. Y.
Telefonas STagg 2-5938

JUOZO ir IZABELĖS MISIŪNŲ

RAY'S LIQUOR STORE

Galima gauti įvairiausias rūšies amerikiečių ir importuotų gėrimų... Didžiausias pasirinkimas degtinės ir vyno.

103-55 LEFFERTS BLVD. RICHMOND HILL, N. Y.

Telefonas: Virginia 3-3544

REPUBLIC Liquor Store, Inc.

322 Union Avenue Brooklyn 11, N. Y.
Tel. EV 7-2089

JUOZAS BRUZINSKAS, Manager

Didelis pasirinkimas įvairių vynų, degtinių, konjakų, midų — sventėms bei kitokioms progoms.

WHITE HORSE TAVERN baras - restoranas

PRANAS BRUCAS, savininkas

86-16 JAMAICA AVE. WOODHAVEN 21, N. Y.
Tel. Virginia 6-9519
SALE VESTUVĖM, SUSIRINKIMAM IR KITIEM POBŪVIAM

Salėje gali tilpti 100 dalyvių

— HAVEN REALTY —

JOSEPH ANDRUSIS — Real Estate — Insurance

Apdraudimas gyvybės, namų, automobilių, baldų ir k. Namų pardavimas, apdraudimas, Income Tax užpildymas. Mutual Funds — Pinigų investacijos.

Kasdien nuo 9 iki 9 val.; šeštadieniais iki 6 val popiet
87-09 Jamaica Ave., Woodhaven 21, N. Y. • Tel. VI 7-4477

Bendromis jėgomis kurkime stiprią pelningą instituciją!

KVIETIMAS

LITAS INVESTING CORP., Inc.

Maloniai kviečia prisidėti prie bendrovės plėtimosi perkant LITAS Akcijas. Litas bendrovė akcininkų kapitalą investuoja pelningai iki 12% ir konservatyviai į trumpalaikes — užtikrintas paskolas, pirmus ir antrus "mortgage", namus ir t.t. Progai pasitaikius, nedidelis kapitalo dalis yra investuojama ir į Akcijų Biržą.

Visais akcijų pirkimo reikalais prašome kreiptis:
V. VEBELIONAS, 100-21 89th Ave., Richmond Hill N.Y.; HI 1-6799 arba
A. VEDECKAS, 83 Morgan St., Stamford, Conn. — Tel. 325-0997
Darbo valandos: Siokiadieniais 6-9 val. vak.; šeštadieniais 9-4 val.

CRANE SAVINGS & Loan Association

B. B. PIETKIEWICZ, Pres.

47 and Rockwell Street. Tel. LAfayette 3-1083

Nemokamai vieta automobiliams
ON INVESTMENT ACCOUNTS

Mokame nuo 1962 metų vasario 1 dienos Pinigai įdėti prieš mėnesio 15 d. duoda dividendus už visą mėnesį. Dividendai mokami sausio ir liepos 31 d. Prašome aplankyti naują mūsų namą. VALANDOS: Pirmd. ir ketvirt. 9:00 ryto — 8:30 vakaro; Antrd. ir penktadienį 9:00 ryto — 5:00 vakaro; Šeštadieniais 9:00 ryto — 12:00 dienos. Trečiadieniais užaryta.

JAU 22 METAI!

WVLD LIETUVOS ATSIMINIMŲ RADIO VALANDA

ŠEŠTADIENIAIS Nuo 5 iki 6 val.

DIREKTORIUS JORUBAS J.

STUKAS

1264 WHITE ST. HILLSIDE, N. J.
WAVERLY 6-3325, AREA CODE 201

Norite geros meniškios fot. grafijos —

PORTRETO - ŠEIMOS - VAIKŲ

Įvairių progų: vestuvių, krikštynų, gimtadienių, pobūvių ir kt. nuotraukų; norite atnaujinti seną fotografiją? Jums geromis sąlygomis padarys —

VYT. MAŽELIS

422 Menahan Street, Ridgewood, Brooklyn, N. Y.
Tel. HYacint 7-4677

NAMŲ RUOŠOS DARBININKĖS

Praėjusiais metais iš 21,000 darbdavių pareikalauta pranešti, kiek atlyginimo yra ismokėję valytojom, tarnaitėm bei kitom namų ruošos samdinėm, buvusiom arba esamom, turinčiom teisę į socialinę apsaugą. Tie darbdaviai savo pareigos pranešti nebuvo atlikę.

Vidutiniškai skaičiuojant apie 1000 atlyginimo, kuris nebuvo praneštas, Mokesčių Tarnyba (Internal Revenue Service) iš tų 21,000 darbdavių turi gauti apie 1,200,000 užsilikusių mokesčių, priskaitant dar procentus ir baudas.

Istatymas reikalauja iš darbdavio pranešti mokamą atlyginimą ir mokėti nustatytus socialinės apsaugos įnašus. Apsilenkęs su tuo įstatymu, darbdavys laikomas atsakingas sumokėti tiek savo daliai, tiek ir samdinio. Jeiigu joks pranešimas nebuvo padarytas, skola gali būti reikalaujama bet kuriuo laiku.

Šiuo metu apie 19 milijonų vyrų, moterų ir vaikų gauna mėnesines socialines apsaugos išmokas, gi 3 milijonai asmenų kasmet įteikia socialinei apsaugai pareiškimus savo senatvės bei nedarbingumo atvejais arba mirus šeimos nariui. Iš namų ruošos darbininkių, be abejo, ta ar kita žino, kad socialinės apsaugos išmokos gaunamos. Sulaukus pensininkės amžiaus arba ištikta nedarbingumo, ir ji panorės įteikti socialinei apsaugai savo pareiškimą.

Jei tokiu atveju namų ruošos darbininkės uždėtis nebūtų praneštas, kaip to reikalauja įstatymas, tai iš buvusio arba esamo jos darbdavio visų pirma bus pareikalauta pranešti, kiek mokėta, o antra — atsiskaityti su Mokesčių Tarnyba už nesumokėtus mokesčius.

Darbdavys, neįteikęs reikalaujamų pranešimų, gali būti atidengtas, kai darbininkė bet kuriuo laiku kreipsis į Socialinės Apsaugos Valdymą (Social Security Administration), prašydamą savo uždėtis duomenų, reikalingų jos socialinės apsaugos apskaitai, ir bus rasta, kad dalies jos uždėtis stinga.

Namų ruošos darbininkė, kuriai trijų mėnesių laikotarpyje darbdavio išmokama grynais 50 ar daugiau, turi teisę į socialinę apsaugą. Tai reiškia, kad darbdavys privalo pranešti jai mokamą atlyginimą ir mokėti socialinės apsaugos nustatytus įnašus: 3 5/8 procento, atskaitomo iš darbininkės atlyginimo, ir tiek pat (3-5/8 proc.) iš kišenės.

Metų ketvirtis arba 3 mėnesiai turi 13 savaičių: tad namų ruošos darbininkė, kuri gauna bent 4 dol. savaitėje, per metų ketvirtį uždirba daugiau negu 50 dol. Įstatymas reikalauja, kad toks atlyginimas būtų praneštas. Šeimose tiek atlyginimo dažniausiai gauna vaikai

priziūrėtojai ("baby-sitter"). Asmenys, kurie turi namų ruošai apmokamų samdinių, jų atlyginimą ryšium su socialine apsauga praneša suprastinta forma, išspausdinta voke su atgaliniu adresu (a self-mailer envelope). Šias formas galima gauti pastoviai kas trys mėnesiai, paprasius savo apygardos Mokesčių Tarnybos direktorių (District Director of Internal Revenue), kad įtrauktų į nuolatinį gavėjų sąrašą (the mailing list). Galima taip pat kreiptis į savo apygardos socialinės apsaugos įstaigą, kad prisiūtų knygele "Social Security and Your Household Employee". Šioje nedideėje knygučiute yra žinių apie namų ruošos darbininkus ir taip pat atvirukas, kurį darbdavys gali pasiųsti Mokesčių Tarnybos direktoriui prašydamas, kad įtrauktų į sąrašą asmenų, gaunančių pranešimų formas.

Pranešimai ir socialinės apsaugos mokesčiai privatių siųsti kas ketvirtis metų; pav., atlyginimas, išmokėtas už namų ruošą sausio, vasario ir kovo mėnesiais, praneštinai iki balandžio 30 įskaitytinai.

(Brooklyne netoli Darbininko redakcijos Socialinės apsaugos įstaiga yra 790 Broadway, Brooklyn, N.Y., 11206, telef. 596-4050, vedėjas John A. Balkoski).

Realii pagarba mirusiajam

Lietuviai dažnai paseka kitautčius. Ypač jie uoliai pamėgdžioja amerikiečius, vokiečius, gal mano — anie gudresni. Vienas iš labiausiai mėgiamų dalykų mėgdžioti yra gėles ir vainikai ant mirusiojo kapo. Nė nepagalvojama, kad duobkasiai visas tas grožybes nušluoja į šiukšlyną, kai tik baigiasi laidotuvių eiseną.

Mirusius reikia pagerbti, už juos melstis, tačiau laidotuvių proga mūsų tėvai ir protėviai prisimindavo vargšus, apdalinę davę juos maistu, pinigais, o ant karsto padėdavo savo augintas gėles.

Yonkerso ir apylinkių lietuviai panašiai pasielgė, kai mirė daugeliui gerai žinomas Henrikas Bezumavičius. Vietoje gėlių ant jo karsto, mirusiojo giminės ir artimieji paaukojo per Balfą vargšams šelpti 105 dolerių. Aukotojai: 25 dol. Vl. ir Vt. Staškai, po 10 dol. — J.L. Brazinskai, Al. Banys, H. Januškevičius, I. Dymšienė su M. Ogden šeima, H.L. Mikuckiai, ir J.J. Brazinskai. Po 5 dol. — Ir. Laurinavičienė, J.S. Savickai, S. Kozakevičius ir E. Bartoš.

Amžina atilsį mirusiems ir nuoširdus aciu už aukas ir gražų pavyzdį aukotojams. Balfas

Valerija Tumpienė, gyvenanti Woodhavene, iš Lietuvos gavo telegramą, kad rugpiučio 13 Klaipėdoje tragiškai mirė jos sūnus Steponas Tumpis, sulaukęs 39 metų. Amerikoje liko jo motina, su kuria persiskyrė karometu, Lietuvoje — žmona, du sūnus ir vienas brolis su šeima. Velionis buvo kilęs iš Dumėnų kaimo, Sedos parapijos.

Už velionį mišios buvo rugpiučio 18 Apreiškimo parapijos bažnyčioje. Kitos bus rugsėjo 7 d. 9:30 v. Apreiškimo parapijos bažnyčioje Brooklyne.

Valerija Tumpienė yra Darbininko skaitytoja (J. K.)

Ridgewoode išnuomojamas 4 kambarių butas su apšildymu. Butas yra pirmame aukšte. Skambinti vakarais po 6 val. EV 6-5888.

FOR SALE
CYPRESS HILLS 3 family brick, fine condition, 17 rooms, gas heat, pleasant and convenient neighborhood, \$26,000. Charles F. Weithas, 96 Chesnut St., Brooklyn N.Y. 11208
Tel.: AP 7-3143

MALDAKNYGĖ
DIDYSIS RAMYBĖS ŠALTINIS
PREL. PR. JURO
Pataisytas III leidimas
Išleido Tėvai Pranciškonaj
640 pusl. Kaina 4 dol. Labai patraukli, tinka kaip dovana visokioms progoms. Gaunama pas knygų platintojus ar leidėjų adresu: —
FRANCISCAN FATHERS
DARBININKAS
910 Willoughby Avenue
Brooklyn 21, N. Y.

Didžiulis, tradicinis
LIETUVOS ATSIMINIMŲ RADIOJO PIKNIKAS
NEW JERSEY LIETUVIAMS
Sekmadienį, rugsėjo-Sept. 13
ROYAL GARDENS PARKE IR SALĖJE
990 E. HAZELWOOD AVE., RAHWAY, N. J.
Pikniko pradžia 1:00 val. • Programa — 3:00 val.
Sokiai nuo 4:00 iki 10 val.
Įėjimas \$1.00, ženklukas 25¢ (Radiojo Kultūros Fondui)
Programoje:
Didžiulė šokių ir dainų programą išpildys apylinkės tautinių šokių grupės ir chorai.
Šokių varžybos
Kitokios įvairenybės
Piknike veiks brolių Tamošaičių iš Boston, radijo mėgėjų, stotis trumpom bangom.
— PIKNIKAS ĮVYKS BET KOKIAM ORUI ESANT! —
Visus maloniai kviečiame!

SALFASS-gos pirm. J. Nasvytis dalinasi įspūdžiais su Lietuvos rinktinės vadovu A. Varnu.

PLB pirm. J. Bačiūnas Chicagoje aerodrome pastiko iš Australijos grizūsius krepšininkus. Nuotr. Z. Degučio.

FAIRFIELD, CONN.

Praeitą savaitę pas Danielių ir Angele (Kneižytę) Keyack, lankėsi Keyack mamytė Izabelė, brolis Pranas ir jo žmona Marian su trimis vaikučiais: Cynthia, Kathleen ir Francis iš Shamokin, Pa. Pranas Keyack yra Shamokin (Pa.) miesto pašto viršininkas ir turi vaistinę. Rugpiučio 24 dalyvavo JV pašto viršininkų konferencijoje New Yorke. Paviešėje pas savuosius, rugpiučio 27 grįžo į Shamokin. (k.)

LIETUVOJE MIRĖ STEPONAS TUMPIŠ

Valerija Tumpienė, gyvenanti Woodhavene, iš Lietuvos gavo telegramą, kad rugpiučio 13 Klaipėdoje tragiškai mirė jos sūnus Steponas Tumpis, sulaukęs 39 metų. Amerikoje liko jo motina, su kuria persiskyrė karometu, Lietuvoje — žmona, du sūnus ir vienas brolis su šeima. Velionis buvo kilęs iš Dumėnų kaimo, Sedos parapijos.

Už velionį mišios buvo rugpiučio 18 Apreiškimo parapijos bažnyčioje. Kitos bus rugsėjo 7 d. 9:30 v. Apreiškimo parapijos bažnyčioje Brooklyne.

Valerija Tumpienė yra Darbininko skaitytoja (J. K.)

Ridgewoode išnuomojamas 4 kambarių butas su apšildymu. Butas yra pirmame aukšte. Skambinti vakarais po 6 val. EV 6-5888.

FOR SALE
CYPRESS HILLS 3 family brick, fine condition, 17 rooms, gas heat, pleasant and convenient neighborhood, \$26,000. Charles F. Weithas, 96 Chesnut St., Brooklyn N.Y. 11208
Tel.: AP 7-3143

MALDAKNYGĖ
DIDYSIS RAMYBĖS ŠALTINIS
PREL. PR. JURO
Pataisytas III leidimas
Išleido Tėvai Pranciškonaj
640 pusl. Kaina 4 dol. Labai patraukli, tinka kaip dovana visokioms progoms. Gaunama pas knygų platintojus ar leidėjų adresu: —
FRANCISCAN FATHERS
DARBININKAS
910 Willoughby Avenue
Brooklyn 21, N. Y.

RADIOJO PROGRAMOS

BOSTON, MASS.
Vedėjas
JONAS J. ROMANAS, Sr.
WHIL - 1430 kil. Medford, Mass.
Sekmadieniais nuo 11 iki 12 vid.

BOSTON, MASS.
Vedėjas
STEP. MLNKUS
WLYN — 1360 kilocycles
ir FM 101.7 banga
Sekmadieniais nuo 1 - 1:30 val. p.p.

BROCKTON, MASS.
Vedėjas P. VIŠCINIS
173 Arthur St., Brockton 18, Mass.
Tel. JU 6-7209
AM bang. 1190 kil.—FM bang. 105.7
meg. iš WKOX, Framingham, Mass.
Sekmadieniais 8 - 9 val. ryte

DETROIT, MICH.
Vedėjas RALPH J. VALATKA
WJLB, 1400 banga
15756 Leisure, Detroit 27, Mich.
Broadway 3-2224
Šeštadieniais 8:45 iki 9:45 v.v.

HARTFORD, CONN.
Ved. ALG. DRAGUNAVICIUS
WBMI - FM 95.7
273 Victoria Rd., Hartford 14, Conn.
Tel.: 249 - 4502
Sekmadienį — 10 - 11 priešpiet

PHILADELPHIA, PA.
WTEL, 860 banga
Ved. ADOLFAS GAIGALAS
300 Titan St., Philadelphia 41, Pa.
Ridgewood 2-110
Sekmadieniais nuo 8:30 - 9:00 v.p.

WATERBURY, CONN.
WWCO — banga 1240-1000 kic.
Ved. ANT. PALULIUS
321 Robinwood Road
pran. Ed v. Melnikas
Sekmad. — nuo 12:30 - 2 val. p.p.

CHICAGO, ILL.
SOPHIE BARCUS — Šeimoms radijo programos. Radijo stotis WOPA — Oak Park, Ill. AM 1490 kic.; FM 102.7 megac. kasdien 10-11 val. r.; šest. - sekm. 8:30-9:30 val. r.; Lietuvos vakaruškos pirm. 7-8 val. v.

SKALBIMO MASINŲ (Washing Machines) ir SALDYTUVŲ (Refrigerator) mechanikas, sąžiningai ir gerai atlieka darbus.
JONAS BLAZEVIČIUS
87-83 97th Street
Woodhaven, N. Y.
Skambinti vakarais
VI 7-3195

East New York išnuomojamas butas iš 6 gražių kambarių su visais patogumais ir prie gero susisiekimo. Skambinti AP 7-0927.

Pranešame giminėms ir pažįstamiems, kad rugpiučio 26, 3 val. popiet Alexian Brothers ligoninėje Elizabeth, N.J., aprūpintas šv. sakramentais mirė
JUOZAS JUŠKA
Buvo pašarvotas Brazinsko laidojimo įstaigoje, palaidotas iš šv. Petro ir Pavilo bažnyčios rugpiučio 29.
Velionis buvo gimęs 1911 m., studijavo etnografiją Švedijoje. Lietuvoje liko jo motina ir sesuo.
Elena Marija Juškienė-Bagdanavičiūtė; vaikai — Kristina, Vincė, Eglė ir Juozas ir kiti giminės

Draugovės narei Kristinai Juškaitei bei jos artimiesiems, mylimam tėveliui
A Ą A
JUOZUI JUŠKAI
mirus, giliai ir nuoširdžiai užuojautą reiškia
New Yorke studentų ateitininkų draugovė

Mūsų artimiausiam bičiuliui
A Ą A
JUOZUI JUŠKAI
mirus, giliai užuojautą reiškia meji žmonai Marijai, vaikams — Kristinai, Vincėi, Eglėi, Juozui, ir visiems giminėms.
Liūdime drauge
Vygliaudai ir Vėblaičiai

Mūsų mielam LRKSA pirmininkui ALEKSANDRUI SPEICIUI ir jo dukrelei PETRONELEI su šeima
A Ą A
MIKALINAI SPEICIENEI
mirus, giliai užuojautą reiškia
Veronika ir Juozas Karaliai
Stasė ir Bronė Bobeliai

WEISS & KATZ, INC.
187 ORCHARD ST., N. Y. C. Tel. GR 7-1130
DIDMENŲ IR MAŽMENŲ PREKYBA
— DIDELIS PASIRINKIMAS AUDINIŲ —
• Vyrų ir moterų eilutėm, apsiaustam, suknelėm ir kt.
• Audiniai angliškos ir vietinės vilnos, šilko, medvilnės
• Specialiai žemos kainos siunčiant audinius į užsienį
• Mes padidinome savo patalpas, kad galėtume geriau patarnauti klientams. Prašome užėiti ir pasižiūrėti.

WINTER GARDEN TAVERN Inc.
VYTAUTAS BELECKAS
Savininkas
Salė vestuvėms ir kitokioms progoms. Be to, duodami poilsodaviniai pietūs. Pirmos rūšies lietuviškas maistas prieinama kaina
1883 MADISON STREET
BROOKLYN 27, N. Y.
(Ridgewood)
Tel. EVergreen 2-6440

Siųskite į Lietuvą ir SSSR DOVANŲ SIUNTINIUS
a knelėi
Sąrašą pateikiame žemiau. Siuntinti tuojau! Išpardavimas nepaprastai žemomis kainomis atraižų vilnonės medžiagos — importuotos ir vietinės — trijose krautuose:
S. BECKENSTEIN, Inc.
118-125-130 ORCHARD STREET — GR 5-4525
Cor. DELANCY, N. Y. C.
Krautuves atviros kasdien ir sekmadieniais, išskyrus šeštadienius, nuo 9 ryto iki 6:30 vak.
S. Beckensteino krautuves kalbama rusiškai, lenkiškai, ukrainiškai
Vaziuoti BMT išilpant Essex Street, keltis elevatorium ir viršų arba IND traukiniu D-6 Avenue iki Delancey St.
Atsineškite šį skelbimą, kuris bus ypatingai įvertintas.

Dabar jūs galite aplankyti savo artimuosius Lietuvoje — mūsų įstaiga taip pat sutvarko pramonines ir ūkinio reikalo visas Sovietų Sąjungos vaionius kraštus. Mes parūpiname visas sutvarkome rezervacijas ir kt. Smulkesnėmis informacijomis pasy kite/skambinkite daugiausia patyrušiam Klenony diuru i H. EUROPA
COSMOS TRAVEL BUREAU, Inc.
45 W. 45 Street, New York 36, N.Y. • Tel. Circle 5-7711

Cosmos Parcels Express Corp.
Paskubina siuntinį draugams ir giminėms į bet kurią SSSR dalį
Licensed by V/O Vneshepoiltorg
SIUNTINIAI APDRAUSTI — PRISTATYMAS GARANTUOTAS — GAVEJAS NIEKO NEMOKA —
Visuose mūsų skyriuose jūs rasite didelį pasirinkimą medžiagų, moteriškiems ir vyriškiems drabužiams ir tuo sutauptysite nei perkant kitur. Jūs galite gauti ir kitokių reikmenų tinkamų siuntiniams pigiau nei bet kur kitur. Dėl papildomų informacijų ir nemokamų kainaraščių rašykite ar aplankykite jms artimiausią skyrių:
• BUFFALO 6, N.Y. — 332 Fillmore Avenue TL 6-2874
• CHICAGO 22, Ill. — 2222 W. Chicago Avenue BR 8-6966
• NEW YORK 3, N.Y. — 39 - 2nd Avenue AL 4-5428
• NEW YORK 11, N.Y. — 135 W. 14th Street CH 3-2583
• BOSTON 18, Mass. — 271 Shawmut Avenue LI 2-1167
• SO. BOSTON 27, Mass. 327 West Broadway Tel. 268-0068
• DETROIT, Mich. — 730 Michigan Avenue VI 1-5355
• GRAND RAPIDS, Mich. — 638-38 Bridge St., N.W. GL 8-2256
• BROOKLYN 11, N.Y. — 370 Union Avenue EV 4-4952
• BROOKLYN 7, N.Y. — 600 Sutter Avenue LI 5-8808
• ATHOL, Mass. — 61 Mt. Pleasant Street CH 9-6245
• CHICAGO 8, Ill. — 3212 So. Halstead Street WA 5-2737
• CLEVELAND 13, Ohio — 904 Literary Road TO 1-1068
• HARTFORD 14, Conn. — 200 Franklin Av., Tel. 233 8030, 246 0215
• HAMFRANCK, Mich. — 11333 Jos. Campau TO 7-1575
• IRVINGTON 11, N.J. — 782 Springfield Ave. ES 2-4065
• YOUNGSTOWN 3, Ohio — 21 Fifth Avenue HI 3-0440
• YONKERS, N.Y. — 505 Nepperman Ave. GR 9-2181
• LOS ANGELES 24, Calif. — 500 So. Atlantic Blvd. AN 1-2974
• LAKEWOOD, N.J. — 126 - 4th Street BU 3-5509
• NEWARK 5, N.J. — 428 Springfield Avenue BI 3-1191
• NEW HAVEN, Conn. — 255 Congress Ave. LU 2-1446
• PATERSON 1, N.J. — 99 Main Street MU 4-4619
• PASSAIC, N.J. — 176 Market Street GK 2-6387
• PHILADELPHIA 23, Pa. — 525 W. Girard Ave. PU 5-5892
• PITTSBURGH 3, Pa. — 1307 E. Carson Street HU 1-2750
• SAN FRANCISCO, Calif. — 2076 Sutter Street FI 6-1571
• WATERBURY, Conn. — 6 John Street PL 6-6766
• WORCESTER, Mass. — 1/4 Millbury Street W 8-2868

VILNONĖS MEDŽIAGOS JUSŲ ARTIMIESIEMS
IMPORTUOTOS IR VIETINĖS
Vilnonės medžiagos kostiumams, paltams ir suknelėms. Taip pat šilkinės, maišytos, spalvotos, lovoms užtiesalai, vilnonės skaros ir šalikai — Geriausios rūšies pigiausiomis kainomis. Specialus patarnavimas paruošiant paketus į Europą. Užėkite ir įsitikinsite!
SUPERIOR PIECE GOODS CORP.
200 Orchard St. Tel. AL 4-8319 New York 2, N. Y.

S & G MEAT MARKET
ANTANAS VAITKUS, vedėjas
84-09 Jamaica Ave., Woodhaven 21, N. Y. • Tel. VI 9-5077
buvusį J. MIRONO MAISTO KRAUTUVĖ
340 Grand Street, Brooklyn 11, N. Y. • Tel. STagg 2-4329
Papildintomis kainomis priimame užsakymus
VESTUVĖMS ir POBUVIAMS
Pristato į namus lietuviškus skilandžius ir sūrius
— We take all orders special price for Weddings and Parties —
Home-Made Bologna

DARBININKAS

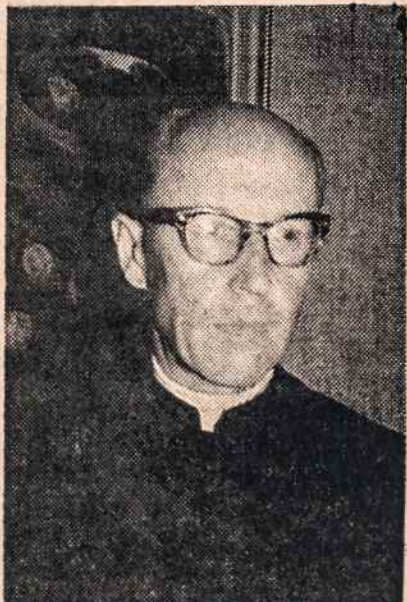
**NEW YORKO
NAUJIENOS**

Redakcija GL 5-7281
Administracija GL 2-2923
Spaustuvė GL 2-6916
Vienuolyna GL 5-7068

LIETUVIŲ DIENOS ATGARSIAI

The Tablet rugpiūčio 27 pirmame puslapyje įsidėjo Vytauto Maželio grupinę nuotrauką iš Lietuvos dienos ir aprašymą. Plačiausiai minėjo prel. J. Balkūno pamokslą apie Lietuvos tautos pavergimą ir įpareigojimą laisvėje esantiems. "Rezistencijos dvasią turime išlaikyti gyvą savo moraliniais dvasiniais ginklais, nepalaujamais protestais šauksmais", kartojė laikraštis pamokslą žodžius, "Tai yra paskirtis, mums istorijos duota, ir mes turime būti jos verti." Minėjęs dar atstovo J. Kajeko ir sen. K.B. Keatingo kalbas, laikraštis baigė panašia kaip N.Y. Times išvada: "Lietuvių dienos iškilmes buvo, gal būt, didžiausia ir geriausia lankoma grupinė pramoga, kada nors rodyta Singer Bowl".

Laisvė šiuo tarpu A. Gilman slapyvardžiu plačiai aprašė Lietuvos dienos iškilmes ir kalbėtojų Stuko, prel. Balkūno, atstovo Kajeko, sen. Keatingo, Rūtos Kilmonytės mintis. Jei Laisvė giriąsi esanti Lietuvoje "legaliai" skaitoma, tai iš to aprašymo skaitytojams faktai bus aiškūs. Tai kas, kad J. Stuką, prel. Balkūną ir kt. laikraščio "redakcija pagal savo "klasės" įpratimą vadina kiaušėm, mėšlavežiais ar pan.

Prof. dr. A. Liuiama, S.J.

! LKM Akademijos suvažiavimą važiuoti požeminiu Independent "D" traukiniu iki Fordham Rd. (190-ta gatvė), Bronxo. Išlipus galima pavažiuoti autobusu 19 ar 12 iki Fordhamo universiteto arba pėsčiom paieiti nuo požeminio traukinio iki universiteto, maždaug 10-15 minučių.

Apreiškimo parapijos piknikas bus rugsėjo 6 Franklin Square, L.I. Platdeutsche restorane. Autobusas išeina 1 val. nuo Apreiškimo par. bažnyčios, sustos pas Salinskus Woodhaven 1:30 v. Kas norėtų važiuoti, prašom pranešti klebonijai arba draugijų valdybom.

Dail. Natalijos Jasiukynaitės kūrinių paroda atidaroma rugsėjo 9 d. The Pen and Brush Klube, 16 East 10 Str., New York. Paroda tęsis iki rugsėjo 23. Išstatyta aliejaus, pastelės ir akvarelių kūrinių.

Brolis Emmanuel Guay, O.F.M., žuvo lėktuvo katastrofoje rugpiūčio 22 Bolivijoje, skrisdamas iš La Pez į Tipuani, kur jis gyveno. Palaidotas Bolivijoje rugpiūčio 28. Velionis buvo 32 metų, iš Patersono, N. J., Brooklynio lietuvų pranciškonų bičiulis. Į Boliviją buvo išvykęs prieš pusantrų metų. Patersono pranciškonų vienuolyne pamaldos buvo rugpiūčio 31. Pamaldose dalyvavo: vysk. Themas Manning, vysk. Dominic Cocia, Bolivijos vyskupas pagalbininkas, Patersono vyskupas, pranciškonų provinciolas ir daug kitų aukštų dvasiškių.

Br. Emanuel Guay, O.F.M.

Kun. prof. dr. Antanas Liuiama, S.J., Lietuvos Katalikų Mokslo Akademijos pirmininkas, rugpiūčio 31, lankėsi Darbininko redakcijoje.

Kun. dr. T. Narbutas, lietuvių parapijos klebonas Dayton, Ohio, atvykęs į Liet. Kat. Mokslo Akademijos suvažiavimą, lankėsi Darbininko redakcijoje.

Kun. Bronius Jurkšas Toronto Priskėlimo parapijos vargonininkas ir choro vadovas, buvo sustojęs pranciškonų vienuolyne Brooklynje ir lankė Darbininko redakciją.

Jono Rūtenio tapybės paroda rengiama Lietuvos Atletų Klubu rugsėjo 5, 6 ir 7 to klubo patalpose, 1332 Halsey St. Brooklynje. Oficialus parodos atidarymas bus rugsėjo 5 d. 6 v.v. Parodoje bus išstatyti 25 paveikslai.

Ona Ginkuvienė praneša, kad jų saldainių krautuvė (495 Grand Street, Brooklyn, N.Y.) iki rugsėjo 14 bus uždaryta. Atostogaujama ir tuo pat metu atnaujina krautuvės patalpas.

Lietuvių dienos svečių komisija rugpiūčio 31 turėjo savo paskutinį posėdį pas A. Radzianienę. Komisijai pirmininkavo V. Butys. Jos rūpestis buvo apnakvydinti visus šventės programos dalyvius. Savo darbą baigė be nuostolių.

Dr. V. Tercijonas yra paguldintas General Hospital, Manhattan, kambarys 501 (2nd Av. tarp 17-18 St.). Lankymo valandos nuo 2 iki 3 ir nuo 7 iki 8 v.v.

Ekskursija į Kennebunkport, Maine iš Brooklynio išvyksta rugsėjo 5 d. po 7:30 val. mišių, kurios bus pranciškonų koplyčioje 680 Bushwick Ave. Ekskursantai grįžta rugsėjo 7 d. apie 9-10 val. vakaro. Ekskursijos reikalais skambinti GL 2-2923, vakarais GL 5-7068. Autobuse vietos jau visos užimtos.

AKADEMIJOS SUVAŽIAVIMAS

Suvažiavimo vieta ir registracija

Šeštasis L.K. Mokslo Akademijos Suvažiavimas šaukiamas Darbo dienos savaitgalį, rugsėjo 5, 6, 7 d. Fordhamo universitete, Campus Center rūmuose, Bronx, N.Y. Smulki suvažiavimo programa jau buvo "Darbininke" paskelbta. Cia tik primename, kad atvykstančių į suvažiavimą dalyvių registracija prasidės penktadienį, rugsėjo 4 d., 6:00-9:00 val. vak. — Campus Center Labby. Ten iš anksto užsirašiusiems bus nurodytos nakvynės ir suteikiamos visos informacijos. Registracijoje dirbs kun. St. Raila, J. Minkūnas ir J. Gerdvilienė, padėdami studentų. Šeštadienį registracija veiks nuo 8:30 val. ryto.

Pamaldos

Suvažiavimo darbai kiekvieną dieną bus pradėdami šv. Mišiomis Fordhamo universiteto bažnyčioje šalia Campus Center rūmų. Šeštadienį šv. Mišias 9:00 val. ryt. aukos prel. J. Balkūnas. Sekmadienį 10 val. ryt. šv. Mišias aukos ir pamokslą sakys vyskupas V. Brizgys. Šiose mišiose kviečiami dalyvauti visus suvažiavimo dalyvius. Pirmadienį šv. Mišias 9 val. už mirusius Mokslo Akademijos narius aukos prel. Pr. Juras.

Iškilmingas banketas

Sekmadienį pasibaigus sekcijų posėdžiam, Aleksandrai ir Juozui Kazickam šeiminkaujant tų pačių Campus Center rūmų Renskeller valgykloje, žemutiniame aukšte, bus iškilmingas suvažiavimo banketas. Visi formaliai užsiregistravę suvažiavimo dalyviai, dalyvavę sekcijų paskaitose, bus mal-

Jonas Kvietkauskas, Darbininko skaitytojas, gyvenęs Scranton, Pa. mirė rugpiūčio 20 d. pas sūnų Joną (Irvington, N. J.) Velionis Amerikoje išgyveno 60 metų. Palaidotas šv. Juozapo kapinėse Scranton, Pa.

Aleksandra ir Juozas Kazickai, L.K.M.A. suvažiavimo mecenatai ir banketo šeiminkai.

AKADEMIJOS SUVAŽIAVIMAS

nūs ponų Kazickų svečiai. Kiti norintieji šiame pobūvyje dalyvauti galės įsigyti pakvietimus prie registracijos stalo. Banketo metu kalbės Lietuvos atstovas Juozas Kajekas ir kiti garbės svečiai, dainuos muzika V. Baltrušaičio vadovaujamas, spėjęs gerai užsirekomenduoti New Yorko vyrų choras.

Spaudos draudimo minėjimas

Pirmadienį, rugs. 7, baigiant suvažiavimą bus šimto metų mūsų lietuviškos spaudos uždraudimo minėjimas. Paskaitą skaitys LKM Akademijos narys Simas Sužiedėlis: "Lietuvių tautos kova dėl raidės".

Kvietimas

Suvažiavimui ruošti komitetas kviečia visus mokslus besin-

dominčius JAV ir Kanados lietuvius kuo gausiausiai atvykti į suvažiavimą. Suvažiavime veiks specialybė ar susidomėjimą. Suvažiavimui skirtos patalpos yra vėsinamos, dėl to ir karščio kentėti nereikės. Vietoje bus galima už pigią kainą pavalgyti ir atsigerti. Savo maloniui atsilankymu įvertinsite lietuvių mokslininkų pastangas netik užsiimti mokslu, bet ir išlaikyti gyvą Mokslo Akademiją.

Suvažiavimui ruošti komitetas:

Prof. dr. Vladas Jeskevičius, S.J.

Prof. dr. Antanas Vasys

Prel. Jonas Balkūnas

Dr. Viktoras Gidžiūnas, O.F.M.

**BOSTONO
ŽINIOS**

Nukryžiuotojo Jėzaus seserų rėmėjų rengiamą Brocktone pikniką ketina labai daug kas aplankyti iš Bostono. Piknikas bus Darbo dieną, rugsėjo 7, pirmadienį. Bus įdomi programa, skanių valgių, laimėjimų ir įvairių pramogų.

Lietuvių Bendruomenės Bostono apylinkė rugsėjo 13 iškilmingai paminės rugsėjo 8—LB dieną. Iš ryto 10 val. bus šv. Mišios už lietuvių tautą šv. Petro bažnyčioje. Vakare 7 val., Lietuvių Piliečių Draugijos salėje iškilmingas minėjimas su meno programa ir pobūviu. Organizacijos, kurios turi vėliavas, maloniai prašomos dalyvauti bažnyčioje ir salėje su vėliavomis.

Studentė Audronė Barūnaitė, praleidusi vasaros atostogas Perų valstybėje, Pietų Amerikoje, grįžo į Bostoną. Praeitais metais Audronė panašias atostogas praleido Vokietijoje. Ji studijuoja vokiečių ir ispanų kalbas.

Lietuvių Piliečių Draugija pagerbs ilgametį savo valdybos narį ir lietuviškos visuomenės veikėją Juozą Lekį. Jis draugijai priklauso nuo 1911 metų. Per tą ilgą laiką yra ėjęs įvairias valdyboje pareigas. Pagerbtuvės bus rugsėjo 20 d. 5 val. popiet klubo trečio aukšto salėje. Už 3 dol. bus galima gauti skani vakarienė ir graži meninė programa. Šokiams gros geras orkestras. Prašome įsigyti tiketus iš anksto. Juos galima gauti pas visus valdybos narius ir klubo šeiminką Praną Mučinską.

A.P. Neviera
Draugijos sekretorius

Ekonomistas Juozas AUDENAS a) padeda Investavimų Fondų sėrus pirkti, b) sudaro planus jaunesniems žmonėms sistematiniai taupyti ir ateičiai kapitalus ugdyti, c) sudaro planus pensininkams, santaupų turintiems, papildomų pajamų gauti.
109 Warwick St., B'klyn, N. Y. 11207; tel. TA 7-9518, LA 4-6484

Brocktone statomi moderniškai senelių namai. Stato Nukryžiuotojo Jėzaus seseris, kurių piknikas įvyks rugsėjo 7. Nuotraukoje motina Elzbieta ir sesuo Marija.

Moteris ieškoma namų ruošai ir prie dviejų vaikų 3 kartus savaitėje, Jamaica. Atlyginimas geras. Skambinti vakarais nuo 6 val. Telef. AX 1-31 66.

Geriausiai pailsėsit per atostogas garsiam Cape Cod - Osterville kurorte prie atviro Atlanto jūros plažo — gražioje lietuviškoje

JANSONŲ VASARVIETĖS VILOJE

AUDRONĖ

RUGPIŪČIO - RUGSEJO MEN.

DAR YRA LAISVŲ VIETŲ

Nuo šiol iki rugsėjo 7 (Labor Day), vasarotojams DAROMA NUOLAIDA

Kreiptis tiesiai į vilą Audronė-Jansonas

87 East Bay Rd. Osterville Cape Cod Mass. 02655
Tel. (Area 617) 428-8425

APREIŠKIMO PARAPIJOS PIKNIKAS

įvyks

**Rugsėjo-September 6 d.
Franklin Square, L.I.**

Gros Joe Thomas orkestras

Labai gražus parkas, didžiulė naujai pastatyta salė, geras privažiavimas ir laisva aikštė mašinoms pastatyti.

Nuo Jamaica traukinio paskutinės stoties iki pat pikniko aikštės autobusus atveža per 15 minučių.

Adresas:

PLATTDEUTSCHE PARK RESTAURANT

1132 Hempstead Turnpike

Franklin Square, L.I., N. Y.

Kviečiame parapičius ir svečius dalyvauti

BOSTONO LIETUVIAI! Balsuokite už

Advokatą JAMES J. TWOHIG

į MASSACHUSETTS VALSTYBES SENATORIUS

Ketvirtadienį, rugsėjo - Sept. 10

Jeigu norime turėti įtakos politikoje, tai būtina turime atiduoti savo balsus už tuos kandidatus kurie yra mums palankūs. Adv. James J. Twohig yra toks kandidatas.
LIETUVIŲ KOMITETAS

DAINUOJAME SU LIONE

Dėl didelio žmonių poreikio grynai lietuvišką dainu, Lionės Juodytės naujas LP-1003 albumas jau išleistas. Gaunamas Darbininko Administracijoje, 910 Willoughby Ave., Brooklyn, N.Y., Mrs. A. Ginkus 495 Grand St., Brooklyn, N.Y., J. Pasukonis, 280 Union Ave., Brooklyn, N.Y. ir ten kur pirmosios plokštelės buvo gaunamos. Kaina \$5.00. Norintiems įsigyti dvi plokštelės, LIONE JODIS AT TOWN HALL ir DAINUOJAME SU LIONE, abi plokštelės už \$8.00. Didesniems kiekiams duodame nuolaidą. Prašome siųsti užsakymus su čekiu: Alex. Mathews, 256 Union Ave., Brooklyn 11, N. Y.

LAIDOJIMO DIREKTORIAI

Tel. Evergreen 7-4335

STEPHEN AROMISKIS

(ARMAKAUSKAS) -
Graborius-Balsamuotojas
MODERNI KOPYLIČIA

423 METROPOLITAN AVE.
Brooklyn, N. Y.

STagg 2-5043

Matthew P. Ballas

FUNERAL HOME
Moderni koplyčia - Air conditioned
A. J. BALTON-BALTRŪNAS
Licensed Manager
& Notary Public
660 Grand St., Brooklyn 11, N. Y.

Evergreen 8-9770

Joseph Garszva

GRABORIUS
Balsamuotojas

231 BEDFORD AVE.
Brooklyn, N. Y.

**J. B. SHALINS
- Šalinskas**

LAI DOTUVIŲ DIREKTORIUS
84-02 JAMAICA AVE.
(prie Forest Parkway Station)
WOODHAVEN, N. Y.

Suteikiame garbingas laidotuves
Koplyčios nemokamai visose
miesto dalyse; veikia ventilacija

Tel. Virginia 7-4499

THEODORE WOLINNIN,

INC.
E. JOSEPH ZEBROWSKI

Laidotuvių direktorius
MODERNIŠKA KOPYLIČIA
su Air Condition

123 E. 7th St., New York 9, N. Y.
GRamercy 5-1437

KARLONAS

FUNERAL HOME

280 CHESTNUT STREET
NEW BRITAIN, CONN.

Tel. BA 9-1181

CARROL

FUNERAL HOME

Inc.

PETRAS KARALIUS, sav.

Laidotuvių direktorius
ir balsamuotojas

74 PROVIDENCE ST.
Worcester, Mass.

PL 4-6757 PL 4-1165

VAITKUS

FUNERAL HOME

197 WEBSTER AVE.

PRANAS VAITKUS

Laidotuvių Direktorius
ir balsamuotojas

Cambridge, Mass.

NOTARY PUBLIC

Patarnavimas dieną ir naktį
Nauja moderniška koplyčia šer-
menimis dykai. Aptarnauja Cam-
bridge ir Bostono kolonijas žem-
mausiomis kainomis. Kainos tos
pačios ir į kitus miestus.
Reikale šaukite — Tel. TR 6-6434